

Imamo novo vladno večino?

DUŠAN UDOVIČ

Po glasovanju za reformo volilnega zakona v senatu, kjer je ob Berlusconijski podpori Renziju in sočasnem nasprotovanju manjšine v Demokrski stranki napetost narasla do vrelišča, je bil včeraj dan mestoma žolčnih komentarjev in strupenih izjav. Značilni »dan potem« italijanske politične scene, kjer si še najraje »v družini« izrečeš vsega, potem pa lahko vse prav kmalu izpuhti. Vprašanje je, do kakšne mere lahko seže razpoka v Demokrski stranki, preden pride do resne ločitve in razkola. Ta trenutek se kaj takega najbrž ne spleča nikomur, ne Renziju ne opoziciji v DS. Sam Bersani je včeraj ubral pomirjevalne tone, čeprav je obenem zahteval spoštovanje za različne poglede v stranki in napovedal nadaljevanje boja v poslanski zbornici.

Vsi se zdaj ubadajo z vprašanjem, ali ni v parlamentu s sredinim glasovanjem v senatu dejansko nastala nova vladna večina. Vprašanje ni od muh, saj je del demokratskih senatorjev, ki niso glasovali za Renzijevo volilno reformo, nadomestila Berlusconijska stranka s svojimi. Tako bi kazalo, da je iz pakta med Renzijem in Berlusconijskim dejansko nastal nekakšen nov, neformalen vladni dogovor.

V kolikšni meri je to res, se bo pokazalo v kratkem, gotovo pa je Berlusconi s to potezo spet dobil pomembno vlogo. Volitve predsednika republike so tik pred zdajci in nekdanji vitez dela že izstavlja račun z glasnim, in verjeti je, tudi zakulisnim pogojevanjem kandidatur. In danes skoraj že vsakdo ve, da ga zanima predvsem eno: da bo na mesto predsednika države prišel nekdo, ki bo dovolj uviden in razumevajoč do njegovih sodnih problemov. Berlusconi bolj kot karkoli drugega vztrajno zasleduje osebno in politično rehabilitacijo, ki mu je z Napolitanom ni uspelo doseči. Hoče polnopravno vrnitev na politično sceno in je prepričan, da ima do tega pravico. O tem, koliko mu je do tega, priča tudi dejstvo, da je s svojim ravnanjem poglobil razpoko v lastni stranki, v kateri pa ima zaenkrat očitno še dovolj vpliva.

Matteo Renzi je v tej zgodbi po svoje dosleden. Že pred časom je napovedal, da se bo treba za volilni zakon dogovoriti z opozicijo. Vprašanje pa je, do kakšne mere lahko seže tak kompromis in kakšno ceno je treba plačati. Tudi to bitko igra Renzi v svojem slogu, z velikim tveganjem in brez obzira do svojih internih kontestatorjev. To ga lahko tudi drago stane.

FRANKFURT - Dolgo pričakovano odločitev včeraj razkril predsednik Mario Draghi

Zgodovinski ukrep ECB za spodbujanje rasti

ECB bo odkupila za 1140 milijard evrov obveznic držav in podjetij

TRST - 26. TFF
**Filmska
nagrada
v Gruzijo**

TRST - Film gruzijskega režiserja Giorgija Ovašvilija Koruzni otok (Simindis kundzuli) je bil po presoji občinstva najboljši celovečerec letošnjega 26. Tržaškega filmskega festivala. Sinoči so podelili nagrade v dvorani Tripicovich, organizatorji pa so s številom gledalcev ter gostov festivala zadovoljni. Omenimo naj, da je Srednjeevropska pobuda nagradila hrvaški Goli, film o Golem otoku in njegovih posledicah hrvaške režiserke Tihe K. Gudac. V kavarni San Marco sta se včeraj predstavili tudi mlajši slovenski režiserki Urša Menart in Sonja Prosenc.

Na 11. strani

TRST - Srečanje javnih upraviteljev

Težavno izvajanje deželne reforme

GORICA - Spletni goljufi na pohodu

Sprašujejo gesla, zahtevajo denar

DELOVNI ČAS:
SALON pon.-pet. 8:00-12:00 | 13:00-17:00
SERVIS pon.-pet. 8:00-12:00 | 13:00-16:30

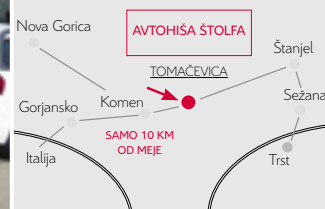
CREATIVE TECHNOLOGIE

AVTOHIŠA ŠTOLFA d.o.o., Tomačevica 36/a, 6223 Komen, T.: +386 (0)5 766 02 00,
GSM: +386 (0)41 671 890, E-pošta: citroen.stolfa@siol.net

AVTOHIŠA ŠTOLFA
POOBlašČENI PRODAJALEC
IN SERVISER CITROËN.

SERVIS ZA VSE
AVTOMOBILSKE ZNAMKE.

30 let tradicije in zanesljivosti.

FRANKFURT - Zgodovinska odločitev ECB o kvantitativnem sproščanju za pospešek gospodarski rasti

Odkup obveznic za 60 milijard € mesečno do konca septembra 2016

Mario Draghi: »Zdaj potrebujemo akcije držav in Evropske komisije, njen načrt mora biti hitro uresničen.«

FRANKFURT - ECB se je včeraj odločila sprožiti program t. i. kvantitativnega sproščanja, v okviru katerega bo od letošnjega marca do najmanj konca septembra 2016 mesečno odkupila za 60 milijard evrov obveznic držav in podjetij, je danes v Frankfurtu napovedal predsednik ECB Mario Draghi. Ob tem je opozoril, da mora države izvesti tudi strukturne reforme. Draghi je na novinarski konferenci po prvi letošnji seji sveta Evropske centralne banke (ECB) razkril dolgo pričakovano odločitev o ukrepu kvantitativnega sproščanja, za katerega so se odločili zaradi nizke inflacije in šibke gospodarske rasti v območju evra, pa tudi zato, ker doslej sprejeti niso dali dovolj velikega učinka.

ECB bo začela marca kupovati obveznice v evrih z oceno, ki pomeni, da so varne za investicije. Na sekundarnem trgu bo kupovala obveznice držav članic evrskega območja, agencij in evropskih institucij. Nakupe bodo izvajali na podlagi deleža nacionalnih centralnih bank v kapitalu ECB, za države, ki so v programu mednarodne finančne pomoči EU in Mednarodnega denarnega sklada, pa bodo veljali določeni dodatni kriteriji, je pojasnil Draghi.

Program kvantitativnega sproščanja bo vključeval tudi programa odkupovanja kritih obveznic centralnih in poslovnih bank ter finančne instrumente, zavarovane s premoženjem. Ta programa je ECB sprožila lani, do 16. januarja pa je odkupila za okoli 33,1 milijarde evrov kritih obveznic, zavarovanih finančnih instrumentov pa za 2,1 milijardo evrov.

Zaradi teh ukrepov so del skupnega paketa tudi obveznice podjetij.

Skupaj bo ECB mesečno za nakupe obveznic odštela 60 milijard evrov, skupaj pa to od letošnjega marca do konca septembra 2016 znese 1140 milijard evrov. To je na zgornji meji pričakovanih trgov.

Draghi je sicer dejal, da namerava program kvantitativnega sproščanja izvajati do konca septembra 2016, vsekakor pa do takrat, dokler ne bodo videli vzdržne prilagoditve inflacije, ki bo skladna z njihovim ciljem, je povedal Draghi, ki te izjave podrobneje ni želel pojasnjevati. ECB želi, da bi se inflacija na srednji rok gibala blizu, a malenkost pod dvema odstotkoma, Draghi pa je znova poudaril, da je to njihov mandat.

Za nakupe obveznic bo veljal t. i. režim delitve tveganj. V primeru morebitnih izgub bodo 80 odstotkov izgub krije nacionalne centralne banke, ECB pa le 20 odstotkov. To je pri novinarjih včeraj sprožilo veliko pozornosti, čemur se je Draghi začudil.

»Presenečen sem, da je delitev tveganj postala skoraj najpomembnejša tema. Ne bi smelo biti tako,« je dejal. Ocenil je tudi, da ima večina centralnih bank zadostne blazilce.

»Nič se ne bo zgodilo,« je povedal.

V Frankfurtu so želeli s tem verjetno pomiriti strahove nekaterih držav, kot je Nemčija, ki so imele glede kvantitativnega sproščanja pomsleke, češ da gre za »tiskanje« denarja in potuho državam v težavah, ki se branijo reform in varčevalnih ukrepov.

Draghi je prepričan, da bo program kvantitativnega sproščanja banke spodbudil k dodatnemu kreditiranju, pomembno sporočilo pa je poslal tudi državam članicam. »Kaj lahko na-

redi monetarna politika? Lahko ustvari podlago za rast. A da se rast pospeši, potrebujete investicije, za investicije potrebujete zaupanje, za to pa strukturne reforme. ECB je sprejela zelo velik ukrep, zdaj pa je na vladah, da sprejmejo strukturne reforme. Več kot naredijo, bolj bo naša monetarna politika učinkovita,« je dejal.

Draghi se zdi pomembno, da države izvajajo rasti prijazno fiskalno politiko. »Zdaj potrebujemo akcije držav in Evropske komisije,« je dejal in spomnil na naložbeni načrt novega predsednika Evropske komisije Jean-Clauda Junckerja. »Ta mora biti hitro uresničen. Hitrost je ključnega pomena,« je dejal.

Nekateri, med drugim Nemčija, so imeli pomisleke tudi o tem, ali je ukrep kvantitativnega sproščanja skladen z mandatom ECB in zakonit. A kot je pojasnil Draghi, so bili člani sve-

Predsednik Evropske centralne banke Mario Draghi je bil včeraj po tiskovni konferenci vidno zadovoljen

ANSA

ta včeraj soglasni v stališču, da je odkupovanje obveznic v pravnem smislu pravo orodje denarne politike.

Pri odločanju o tem, kdaj bi bilo ta ukrep najbolj izvesti in ali bi spre-

jeli tudi režim delitve tveganj, je bila dosežena podpora nekoliko manjša, je pojasnil Draghi. Včerajšnje srečanje je sicer prvo, za katerega bodo objavili zapiske, kar bo dalo dodaten vpogled

v razpravo odločevalcev v Frankfurtu.

Svet ECB se je odločil tudi, da spremeni ceno šestih preostalih ciljnih usmerjenih dolgoročnih operacij refinanciranja (TLTRO), tako da bo obrestna mera enaka meri na glavni operaciji refinanciranja v tistem času. Pri bitek v višini 0,10 odstotne točke se odpravlja.

Draghi je na včerajšnji novinarsko konferenco, ki je prinesla zgodovinsko odločitev, sicer zamudil kar nekaj minut, novinarje pa je takoj pomiril, da se ni zgodilo nič hujšega. »Ne razmišljajte preveč o tej zamudi.

Dvigala niso delovala,« je dejal z nasmeškom.

Ukrepov švicarske centralne banke, ki je nedavno sprostila tečaj franka glede na evro in s tem v nekaterih evropskih državah povzročila veliko težav za imetnike posojil v frankih, Draghi ni želel komentirati.

OPČINE - Ravnatelj ZKB Podobnik

»Spraviti v pogon realno ekonomijo«

OPČINE - »Moj bog!« Tako je vzkliknil ravnatelj Zadrzne kraške banke Aleksander Podobnik, ko je izvedel, da bo Evropska centralna banka v poldrugem letu »dala na tržišče« več kot milijardo evrov.

»Upajmo, da bo ukrep učinkoval in vlil korajžo za investiranje,« je zaželel, in takoj opozoril: »Že danes imamo dovolj likvidnosti na razpolago, a kaj, ko je ekonomija »ustavljena«. To, da banke ne posojajo denarja, kot je bilo slišati, ni res. Podjetja se otepajo investiranja. Bojijo se, da jim ne bo uspelo unovčiti to, kar proizvedejo. Zato čakajo na boljše čase. To je upočasnilo gospodarstvo.«

Za Podobnika je Draghijeva poteza »monetarno zelo pametna, treba pa bo spraviti v pogon tudi realno ekono-

ALEKSANDER
PODOBNIK

FOTODAMIJ@N

mijo, ne le denar.« »Upati je, da bo stimilirala ljudi, povečala nakupe.«

Kar se pa napovedanega zvišanja inflacije na 2 odstotka čez poldrugo leto tiče, je ravnatelj ZKB jedrnatno pripomnil: »Bomo videli.«

M.K.

KIJEV - Eden najbolj krvavih dni od začetka konflikta

Granata ubila 13 ljudi na trolejbusu v Donecku Kijev obtožuje Rusijo, ki odgovarja, da gre za provokacijo

KIJEV - Ukrajina je doživela enega najbolj krvavih dni od začetka konflikta na vzhodu države pred devetimi meseci. V spopadih je bilo ubitih najmanj 41 ukrajinskih vojakov in civilistov. Najbolj krvav napad se je zgodil v Donecku, kjer je granata ubila 13 ljudi na trolejbusu.

Ukrajinske sile so se morale umakniti z glavnega terminala letališča. O najbolj krvavem napadu poročajo iz Donecka, kjer je granata ubila najmanj 13 ljudi, 20 je bilo ranjenih. Izstrellek, ki je priletel na postajo v naselju Leninski, je uničil trolejbus in mimo vozeči avtomobil, je sporočilo obrambno ministrstvo samooklicane republike Doneck, ki je za napad obtožilo ukrajinske vojake.

V Kijevu so odgovornost za smrt civilistov na postaji pripisali separatistom. Ukrajinski premier Arsenij Jacejuk je dejal, da odgovornost nosi Rusija, saj so po mnenju Kijeva napad izvedli prokremeljski uporniki. »Ruski teroristi so znova storili grozljivo dejanje zoper človečnost,« je v izjavi objavljeno na spletni strani vlade, poudaril

ukrajinski premier. »In odgovornost za to nosi Rusija,« je dodal.

Rusija je za napad obtožila Kijev. »Preteseni smo ob grozovitem novem zločinu v Donecku, kjer je bilo v obsestreljevanju ukrajinskih sil ubitih in ranjenih na desetino miroljubnih civilistov,« je v sporočilu za javnost zapisal ruski minister za zunanje zadeve. Napad je označil kot »surovo provokacijo«, katere cilj je spodbujanje miroljubnih prizadevanj.

Ukrajinska vojska je medtem sporočila, da so se znova razplamteli boji za letališče v Donecku in da so se morali ukrajinski vojaki po več dneh napadov umakniti z glavnega terminala letališča, ki je bilo v spopadih skoraj povsem uničeno. Sicer pa so oblasti v Kijevu in predstavniki proruskih upornikov sporočili, da so spopadi v zadnjih 24 urah terjali življenja 41 ukrajinskih vojakov in civilistov.

Zunanji ministri Rusije, Ukrajine, Nemčije in Francije so na pogajanjih v Berlinu v sredo zvečer dosegli dogovor o umiku težkega orožja s kriznih območij.

RIM - Volilni zakon

Po glasovanju v senatu obtoževanja in polemike

RIM - Po sredinem glasovanju v senatu naj bi volilni zakon dokončno izglasovali v senatu v torek, razen če ne bo kakih presenečenj. Disidenti v vrstah Demokratske stranke pa so včeraj napovedali, da ne bodo glasovali za maksiamnadma, ki ga podpisuje Anna Finocchiaro in vsebuje sporazum večine za volilni zakon, tako imenovani »Italicum«. S tem bi dejansko zavrnili bistvo reforme, ki vsebuje pet osnovnih točk: dvig praga za večinsko nagrado na 40%; normo, ki preprečuje, da se glasovi pretakajo iz enega okrožja v drugo; razdelitev okrožij (skupaj 100); znižanje volilnega praga na 3% in dodelitev večinske nagrade zmagovitim listam in ne koalicijam.

Politična konfrontacija je včeraj potekala pod vtisom obtožb in frontalnih napadov, med katerimi je prednjačil Stefano Fassina, ki je v izjavi Renzija obdolžil, da je on vodil tistih 101 parlamentarcev DS, ki so leta 2013 spodnesli kandidaturo Romana Prodi za predsednika republike. Očitek je podtajnik stranke Lorenzo Guerini zavrnil kot neumnost.

Na drugi strani je ustavno reformo, ki je v razpravi v poslanski zbornici, kritiziral disident Forza Italia Raffaele Fitto, češ da v njej ni ničesar, kar je desnica od nekdaj zahtevala. Sporazum Renzi-Barlusconi pa je kritiziral tudi ligaš in predsednik dežele Lombardije Roberto Maroni, ki je govoril o osi »Renzusconi«.

Trolejbus, na katerem je zaradi granate izgubilo življenje 13. ljudi

ANSA

Pri tem so izhajali z demarkacijske črte, za katero so se dogovorili že septembra lani v Minsku. Pogovori, ki so trajali skoraj štiri ure, so se končali s skupnim pozivom h končanju sovražnosti, a brez dogovora o ustavitvi spopadov na vzhodu Ukrajine. Gostitelj srečanja, nemški zu-

nanji minister Frank-Walter Steinmeier, je dejal, da gre za opazen napredek, a ne za preboj. Priznal je, da so bili pogovori »preizkus potrpežljivosti vseh udeležencev«. Po njegovih besedah moramo zdaj počakati, ali bosta sprti strani v Ukrajini spoštovali dogovor.

REFORMA LOKALNIH UPRAV - Koristna pobuda Stefana Ukmarja

Malo stvarnih rešitev in še veliko odprtih problemov

Župani in upravitelji postavili vrsto vprašanj, na katere niso dobili odgovora

TRST - Srečanje z občinskimi upravitelji o nedavno odobreni reformi lokalnih uprav, ki ga je včeraj priredil deželni svetnik Stefano Ukmar, je obelodanilo številne nedorečenosti tega zelo zapletenega zakona. Da je vprašanje zelo občuteno priča velika in pisano strankarska udeležba županov, odbornikov in občinskih svetnikov dvojezičnih občin iz tržaške, goriške in videmske pokrajine, ki jih s tem zakonom čaka ogromno dela. Znašli so se namreč v nezavidljivem položaju, v katerem bodo morali po eni strani zaščititi svoje občine in občane, po drugi pa se »porediti« deželnemu zakonodajalcu.

Omembe vredno je dejstvo, da je politika v smislu medstrankarskega merjenja sil na srečo ostala zunaj vrat dvorane Tessitori, ter da se je na srečanju govorilo o zelo konkretnih zadevah. Deželni funkcionar Gianfranco Spagnul se je zelo trudil, da bi čim bolj podrobno obrazložil reformo, vsebina zakona pa mu nikakor ni olajšala dela.

Začnimo pri zaščiti slovenske manjšine. Reforma potrjuje, da se na območju 32 občin izvajata državni in deželni zaščitni zakon, in da torej preustroj občin ne sme prizadeti sedanje zaščitne ravni. Slednja pa ni enaka v vseh občinah. Na Tržaškem so popolnoma dvojezične občine Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina, v miljski in tržaški občini je stopnja zaščite nekoliko različna. In kakšna bo zaščita Slovencev v bodočih občinskih zvezah? Tista, ki jo uživajo Slovenci v Nabrežini ali tisti, ki jo uživajo Slovenci v središču mesta ali v Miljah? Podobno vprašanje (načela ga je sovedenjska županja Alenka Florenin) se postavlja tudi na Goriškem.

Občinske zveze (ali unije) bodo delovale na osnovi statutom, ki jih bodo predlagali posamezni občinski sveti. Kašno »moč« bodo imeli ti novi statuti in kakšna usoda čaka sedanje občinske statute? Spagnul se je pri tem skliceval na usklajenost in na dobro voljo upraviteljev, če unije v roku treh mesecev ne bodo sposobne odobriti statuta bo to v njihovem imenu naredila Dežela. »In temu pravijo demokracija,« se je glasno odzval nekdo iz občinstva.

Na srečanju ni manjkalo političnih poudarkov. Repentaborski župan Marko Pisani je opozoril na veliko neskladje, ki se obeta v razmerju sil med Občino Trst (15 glasov v zvezi) in preostalimi petimi občinami (skupaj deset glasov). Županu je pritrdil predsednik tržaškega občinskega sveta Iztok Furlanič. Priznal je sicer, da je kritičen do samega sebe (Občina Trst), politično-upravna vloga, ki jo bo z reformo dobil Trst, pa se mu zdi pretirana in protidemokratska.

Miljski župan Nerio Nesladek, ki je sicer tudi precej kritičen do reforme, skuša v zakonu videti tudi pozitivne plati. Posebej, ker se reformo da izboljšati, kar bo odvisno tudi od prizadevnosti županov. Nesladek pogrša, da je zakonodajalec povsem prezrl posledice ukinitve pokrajin in da ni predvideval možnosti obmejnega sodelovanja s Slovenijo (npr. med Miljami in Koprom).

Deželna vlada bo do srede februarja izdelala svoj okvirni predlog za ozemeljsko izvajanje reforme, kot izhaja iz zemljevida, ki smo ga v Primorskem dnevniku objavili 9. januarja. Od tedaj naprej bodo na potezi župani, odborniki in svetniki. Čaka jih, kot rečeno, ogromno dela. Ukmar je prepričan, da bodo naši javni upravitelji kos tej nalogi.

S.T.

Deželni funkcionar
Gianfranco
Spagnul in deželni
svetnik Stefano
Ukmar, ki je priredil
srečanje

FOTO DAMJAN

DEBELI RTIČ - Verjetno je preskušala motorje

Italijanska letalonosilka Cavour po pomoti zaplula v slovenske vode

DEBELI RTIČ - Italijanska letalonosilka Cavour, ki je bila na remontu v Trstu, je včeraj pri manevriranju zaplula v slovenske vode, je za STA potrdil direktor uprave za pomorstvo Jadran Klinec. Ocenil je, da je letalonosilka verjetno preizkušala motorje. O dogodku so obvestili vse pristojne službe. O tem, da je omenjena letalonosilka dopoldne med manevriranjem zaplula v slovenske vode približno dve navtični milj od Debelega rtiča, je najprej poročala Radiotelevizija Slovenija.

Klinec v incidentu ne vidi nič kritičnega, čeprav priznava, da je bilo vse skupaj videti nekoliko nerodno, in sicer tako zaradi velikosti ladje kot zaradi bližine obale. Če bi letalonosilka dejansko hotela zapluti v naše vode, bi se morala najaviti in slediti celotnemu postopku, ki sodi k temu. Na upravi za pomorstvo so bili na zvezi tako z italijansko obalno stražo kot Slovensko vojsko in spremljajo dogajanje, je še pojasnil Klinec.

Letalonosilka Cavour (na arhivskem posnetku) je včeraj »zaplula« v slovenske vode

VIDEM - Do nedelje 50. kmetijski sejem Agriest

Pozornost strojem in tehnologiji

Sejem odprl podpredsednik FJK Bolzonello - Danes v Vidmu podpredsednik slovenske vlade Židan, ki se bo srečal tudi s predstavniki Kmečke zveze

Sejem je skupaj s predsednico sejemske ustanove De Marcovo odprl podpredsednik FJK Bolzonello

VIDEM - Včeraj so v Vidmu odprli 50. sejem Agriest, ki predstavlja že zgodovinsko srečanje kmetijskega sektorja in je letos pod naslovom AgriestTech posvečen strojnemu in tehnološkemu sektorju te primarne gospodarske panoge.

Na otvoritvenem posvetu je podpredsednik FJK in kmetijski odbornik Sergio Bolzonello spregovoril o pomenu kmetijskega sejma, ki mora svoj pomen ohraniti tudi v prihodnosti. Predsednica videmske in goriške sejemske ustanove Udine e Gorizia Fiere Luisa De Marco pa je v zvezi s pripravo sejma govorila o pomenu timskega dela in ustvarjanja sejmskega »sistema« v FJK in izrazilo željo, da bi Agriest leta 2016 organizirala družba Fiere FVG (Sejmi FJK). Letošnji Agriest bo odprt do nedelje, zadnje novosti pa predstavlja 250 razstavljalcev.

Med najvidnejšimi prireditvami sejma je treba omeniti današnji obisk podpredsednika slovenske vlade in ministra za kmetijstvo Dejana Židana, ki bo popoldne sodeloval tudi na posvetu, na katerem bodo predstavili zaključke čezmejnega projekta Farmeat, ki je bil v okviru programa za čezmejno sodelovanje Slovenija - Italija 2007 - 2013 financiran iz evropskega sklada za deželni razvoj in tudi s pomočjo sredstev, ki sta jih prispevali Slovenija in Italija. Židan se bo v okviru obiska srečal tudi s predsednico FJK Deboro Serracchiani, deželnim podpredsednikom Bolzonellom, ločeno srečanje pa bo imel tudi s predstavniki Kmečke zveze, ki je s svojim videmskim sedežem tudi sodelovala pri projektu Farmeat.

DREVI OB 19.30 V Gorici novoletno srečanje stranke SSK

Damijan Terpin

GORICA - Slovenska skupnost, zbirna stranka Slovencev v Italiji, tudi letos prireja tradicionalni novoletni sprejem, ki bo drevi z začetkom ob 19.30 uri v prostorih Grand Hotela Entourage v Gorici. Gre za že pričakovano srečanje, ki ob začetku novega leta vsakič privabi številne člane, somišljenike in prijatelje SSK, pa tudi izvoljene javne upravitelje in politično-institucionalne predstavnike iz Dežele, Slovenije in sosednjih držav.

Sprejema se bodo med drugimi udeležili predsednik deželnega sveta Franco Iacop in deželni odbornik Gianni Torrenti, podpredsednik slovenske vlade Dejan Židan, evropska poslanka Patricija Šulin in predstavniki avtonomističnih strank iz Trenta in pokrajine Belluno, s katerimi je SSK v zadnjih letih spletla nove vezi sodelovanja.

Politični tajnik stranke Damijan Terpin se bo v svojem nagovoru še posebej zaustavil na trenutnem položaju Slovencev v Italiji in bo spregovoril o političnih razmerjih tako na krajevni kot tudi vsedržavni ravni ter o odnosih med Italijo in Slovenijo. Poudarek bo tudi na vprašanju bodočnosti krajevnih uprav in političnih odnosov SSK z drugimi strankami.

DEVIN-NABREŽINA - Odbornik Andrej Cunja o polemiki po časopisju

Pravilnik o Devinskih stenah: cel kup neresnic

»Vihar v kozarcu vode.« Tako je Andrej Cunja, odbornik za javna dela, premoženje, javno dobro, storitve na ozemlju, turizem, trgovino, šport in pomorsko politiko v devinsko-nabrežinski občini ocenil polemiko, ki jo je med domačini in tudi med opozicijskimi silami izzval predlog pravilnika o upravljanju naravnega rezervata Devinskih sten. Številni občani in predstavniki desnosredinske opozicije v občinskem svetu so zagnali vik in krik, ker naj bi pravilnik prepovedal dostop s plovili, prvenstveno kajaki, do plaže pod Devinskim gradom.

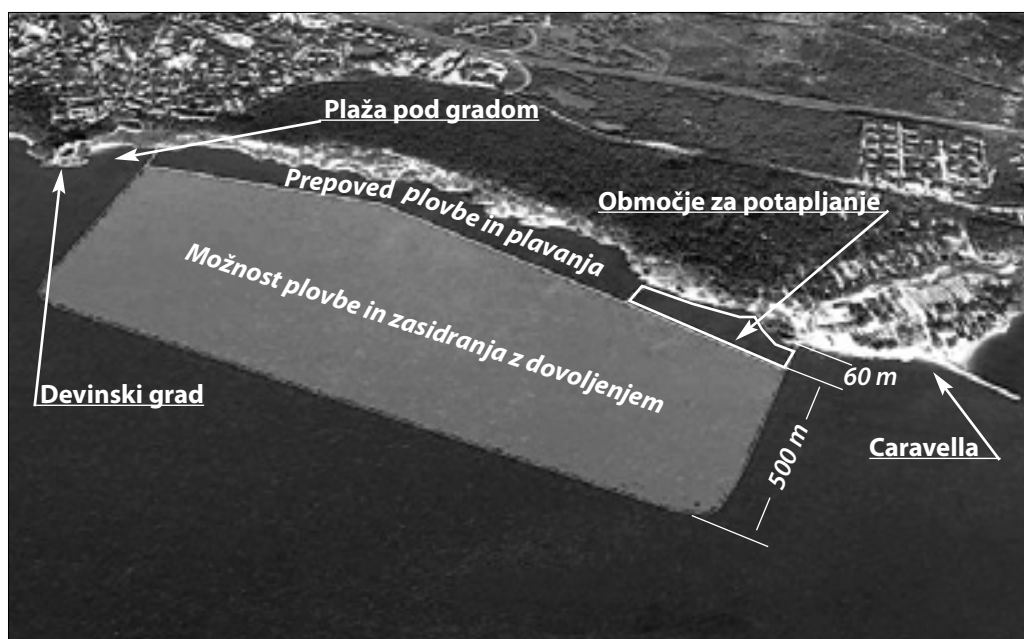
To ni res, saj se bo začelo zaščiteno obalno območje Devinskih sten nekaj deset metrov po plaži, v smeri proti Sesljanskemu zalivu, in se bo nadaljevalo v dolžino za kak poldrugi kilometer do začetka območja kopališča Caravella v Sesljanskem zalivu.

Na tem morskem območju bosta zaznamovana dva pasova. V prvem, do 60 metrov od obale, bo prepovedano plavanje in plovba in to tudi plovil brez motornega pogona. Tako so predlagali naravovarstveni strokovnjaki. Ta varnostni pas je potreben za zaščito sokola selca, ki gnezdi v Devinskih stenah. Odbornik Cunja je v tej zvezi spomnil, da je že sedaj plovba pod Devinskimi stenami prepovedana do razdalje 30 metrov od obale. Prepoved je že pred leti s svojim sklepom odredila tržaška luška kapitanija, in sicer iz varnostnih razlogov, saj obstaja nevarnost krušenja stene.

Na srečanjih za pripravo predloga pravilnika so naravovarstveniki zahtevali kar 200 metrov širok varnostni morski pas, naposled je prišlo do kompromisne rešitve sedaj predlaganih 60 metrov. Cunja je ob tem napo-

Levo Andrej Cunja; desno zaščiteno območje Devinskih sten

vedal novost: v zaščitenem pasu na območju ob kopališču Caravella bo v dolžini kakih 300 metrov možno potapljanje. To novost so predstavniki potapljaških društev ugodno pozdravili.

Drugi, širši pas bo obsegal morsko območje do 500 metrov od obale. Na tem območju bo dovoljena plovba, čolni ali barke se bodo lahko v njem tudi zasidrale. Morale pa bodo imeti za to ustrezno dovoljenje. Odbornik Cunja je zagotovil, da bo vsak devinsko-nabrežinski občan prejel brezplačno vinjeto-dovoljenje, če bo zaprosil zanj, medtem ko bodo morali drugi, na primer turisti, nekaj prispevati v blagajno upravitelja zaščitenega območja.

Celotno območje - tako pas do 60 metrov razdalje od obale, kot pas do

500 metrov - bo primerno označeno z bojami. Slednje bo v teku letošnjega leta namestila Obalna akcijska skupina z že nakazanimi sredstvi evropskega sklada za ribolov.

Odbornik Cunja je odločno zavrnil obtožbe desnosredinske opozicije, češ da naj bi uprava »vsilila« pravilnik. Naravni rezervat Devinskih sten je bil ustanovljen z deželnim zakonom leta 1996. Dežela bi morala pripraviti pravilnik, a ga v vsem tem času ni. Prejšnja desnosredinska uprava je imela deset let časa, da bi ga spodbudila, a tega ni storila. Pred dvema letoma se je predsednik občinske komisije Maurizio Rozza zavzel za zadevo in sklical vrsto posvetovalnih srečanj, na katerih so predstavniki uprave, gozdne straže, naravovarstvenikov, ju-

sarjev in pomorskih društev iznesli svoje predloge. Sledila je vrsta javnih srečanj v Kamnarski hiši, na katerih so dopolnili besedilo. Na začetku lanskega januarja je uprava posredovala deželni predlog pravilnika, ki ga je junija lani - z minimalnimi popravki - odobril deželni tehnično-znanstveni odbor. Po šestih mesecih je dokumentacija končno priromala na županstvo v Nabrežini. Pred razpravo v občinskem svetu bo o njem razpravljala tudi občinska komisija, ki se bo sestala v torek, 27. januarja, v Kamnarski hiši.

Torej: pravilnik ni prav nič vsiljen, je povzel odbornik Cunja, in podčrtal njegov pomen: »Prispeval bo k turističnemu ovrednotenju tistega območja.«

M.K.

Ustanovljen Pokrajinski odbor proti zakonu o reformi delovnega trga

Trst ima od torka svoj Pokrajinski odbor proti zakonu o reformi delovnega trga, znani s tujko Jobs act. Sestavili so ga predstavniki sindikalnih organizacij ter političnih in družbenih sil. K novemu odboru so pristopili pokrajinsko tajništvo sindikata kovinarjev Fiom Cgil, opozicijska frakcija sindikata Cgil »Sindikat je vse nekaj drugega«, Zveza študentov, Ross@, Druga Evropa s Tsi-prasom, Stranka komunistične pre-nove, Italijanska komunistična stranka, Protikapitalistična levica in Paolo Menis, predstavnik Gibanja petih zvezd.

Odbor proti reformi delovnega trga bo začel z obširno informativno akcijo na delovnih mestih, po trgih in preko spleta, da bi z njo seznanil državljane o neučinkovitosti vladnih ukrepov za gospodarski razvoj in o njihovi nevarnosti za zdravje in varnost delovnih ljudi.

Odbor bo podrobno predstavil svoj program danes ob 11. uri v baru Knulp.

Zaprtje občinske izpostave v Rojanu

Tržaška občina sporoča, da bo občinska izpostava v Rojanu od ponedeljka, 25. januarja, dalje zaprta, ker konec meseca zapade najemninska pogodba prostorov na Rojanskem trgu 3/3, v katerih deluje.

Izpostava bo začela ponovno delovati, a ne več v Rojanu, temveč na novem sedežu v Ul. Teatro romano, in sicer potem, ko bodo te prostore uredili in opremili. Po napovedih naj bi se to zgodilo v prvi polovici februarja.

Po zaprtju izpostave v Rojanu bodo odprte le še štiri izpostave. Dve, tista v Ul. Giotto 2 in tista v Ul. Locchi 23/b, bosta odprti od ponedeljka do petka. Izpostava na Opčinah bo odprta ob ponedeljkah, torkih, četrkih in petkih, izpostava na Proseku pa še nadalje le ob sredah.

ULICA MASCAGNI - Občina bo prevzela in preuredila izpraznjeni kompleks v Rojanu

Zgradili novi sedež prometne policije

Za šestnadstropno novogradnjo ob komisariatu pri Sv. Soboti odšteli 7,5 milijona evrov iz sklada PRUSST - Birokratska zadrega in »tajen« podpis dokumenta

Novo poslopje bo gostilo prometno policijo, desno bodoči operativni center

FOTODAMIJ@N

Občina Trst je agenciji za upravljanje državnega premoženja predala novogradnjo ob policijskem komisariatu pri Sv. Soboti (v Ul. Mascagni). Agencija bo v prihodnjih mesecih predala stavbo tržaški prefekturi, ki jo bo namenila prometni policiji, le-ta si bo v njej uredila nov sedež. Postopek naj bi se zaključil v roku šestih mesecev, zaen-

krat pa ni znano, kdaj se bo prometna policija dejansko vselila v stavbo.

Tržaški občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto je spomnil, da bo sedanji sedež prometne policije v Rojanu, obratno, prevzela občina: »Rojančani bodo "zavzeli" območje, ki obsega 8000 kv. metrov. Trenutno dopolnjujemo načrt za popolno preureditev: ure-

dili bomo park, podzemno parkirišče in nove občinske otroške jasli.«

Tako za dela pri Sv. Soboti kot za tista v Rojanu je bilo na razpolago po 7,5 milijona evrov. Gre za zadnja večja gradbena posega v okviru programa za urbano rekvalifikacijo in trajnostni razvoj (PRUSST), ki temelji na dogovoru med ministrstvom za infrastrukturo, trža-

škim županom in predsednikom Dežele FJK iz leta 2002.

Šestnadstropno stavbo v Ulici Mascagni so zgradili na mestu nekdanjega opuščene skladišča. Med ogledom smo opazili mnogo bodočih pisarn, zametke operativnega centra prometne policije, garažo ter celice, iz katerih pa so državni funkcionarji zapodili foto-

grafe in snemalce. Predstavniki medijev smo bili vabljeni na podpis uradnega akta o predaji objekta: anonimni zastopnik prefektore pa ni hotel biti niti slikan niti imenovan in naposled so nas funkcionarji odslavili ter za nami naglo zaprli vrata. Državna birokracija se je neobzirno in brez razlage skrila v zaprto sobo. (af)

STARO PRISTANIŠČE - Predstavniki levosredinske večine

Z resolucijo optimistično zazrti v prihodnost območja

Na ponedeljkovi občinski seji je levosredinska večina soglasno sprejela resolucijo o prihodnosti Starega pristanišča. Kot smo že pisali, so svetniki večinskih strank s tem dokumentom izrazili pozitivno oceno o Russovem amandmaju, ki je tlakoval pot za odprtje Starega pristanišča. V resoluciji so med drugim opozorili tudi, da bo za uresničitev tega projekta potrebno premestiti prostocarinsko cono s sedanjega območja v Starem pristanišču drugam.

O tem, kaj resolucija nalaga županu in mestni upravi, so na včerajšnji novinarski konferenci v Mestni hiši spregovorili predstavniki levosredinske večine. Marco Toncelli, načelnik skupine Demokratske stranke, je poudaril, da Russov amandma pomeni veliko priložnost za prihodnost našega mesta in da jo moramo vsi skupaj izkoristiti. Načelnik skupine Italija vrednot Cesare Cetin je opozoril, da je enkrat za vselej treba začeti zreti v prihodnost in ne v preteklost. O tem, da bi vrnitev Starega pristanišča občanom in občankam lahko prinesla tudi nova delovna mesta, je pričar Marino Sossi, vodja skupine SEL, ki je postregel z dramatičnimi številkami o stopnji registrirane brezposelnosti, ki se je v zadnjih petih letih podvojila.

Ali bo z vrnitvijo Starega pristanišča lokalnemu prebivalstvu Trst dobil možnost ohranitve in hkrati sodobne interpretacije svoje industrijske dediščine, je razmišljal Marino Andolina, vodja skupine

Načelniki skupin upravne večine se strinjajo, da se z odprtjem Starega pristanišča Trstu ponuja velika priložnost

FOTODAMJ@N

Zveze levice. Opozoril je, da bomo s sprostitvijo Starega pristanišča dobili tri milijone kubičnih metrov, ki jih bo treba pozidati. Andolina je namreč zelo skeptičen, kar se obnove starih zgradb tiče, saj je pričar, da bi bila obnova obstoječih stavb prezahteven projekt, tudi zaradi cele serije omejitev, ki so značilne za italijansko birokracijo. Dodal je, da bo treba sistematično iskati tuje investitorje. Roberto Decarli, vodja skupine Cosolinijeve liste, je spom-

nil, da moramo imeti v mislih boljše prihodnost za naše zanamce, Patrick Karlsen, vodja skupine Občani za Trst, je opozoril, da bo z revitalizacijo in rekvalifikacijo Starega pristanišča v odnosu do sosednjih držav lahko Trst ponovno igral središčno vlogo, ki jo je nekoč že imel.

Svoji stališči sta včeraj podala tudi predsednika IV. in VI. komisije. Anna Mozzi iz IV. komisije je ocenila, da premestitev prostocarinске cone s sedanjega ob-

močja v Starem pristanišču ne bi smela predstavljati problema. Predsednik VI. komisije Mario Ravalico pa je pozval vse politične akterje, naj se v tej zadevi združijo in s skupnimi močmi prispevajo k preinitvi vztrajnega propadanja območja. Tako kot vsi včerajšnji govorniki je tudi Ravalico prepričan, da bo mesto s Starim pristaniščem dobilo zametek širitve mestnega središča, nov prostor za kulturo, poslovne izmenjave in druge dejavnosti. (sč)

Na Fernetičih aretirali mladega Romuna

Policisti so v bližini nekdanjega mejnega prehoda na Fernetičih aretirali 25-letnega romunskega državljan S.G., proti kateremu je sodišče za mladoletne iz Milana svoj čas izdalo mednarodno tiralico. Ko je bil še mladoleten, to se pravi pred več kot sedmimi leti, so ga v glavnem mestu Lombardije aretirali zaradi prodaje ukradenega blaga v okolici Monze. Po pravomočni obsodbi na deset mesecev zapora se je S.G. preselil v domovino, sedaj pa se je hotel vrniti v Italijo, kjer ga čaka zapor. Aretirani se je peljal v kombiju, ki ga je italijanska policija ustavila za rutinsko kontrolo.

Mladenič brez razlogov napadel moška

Na Trgu Oberdan je 24-letnik (policija je posredovala le njegovi kratici D.D.) s pestmi in brcami napadel dva moška iz držav, ki ne sodijo v Evropsko unijo. Prvi napadeni je utrpel poškodbe po obrazu, drugi pa po glavi in na enem očesu, za kar so ga sprejeli v bolnišnico. Nudili so mu prvo pomoč in ga odslovili s prognozo okrevanja v dveh tednih. Policisti so kmalu za tem v bližini Trga Oberdan izsledili vidno razburjenega domnevnega napadalca, ki je tudi sam potreboval zdravniško pomoč, nakar so ga aretirali. Preiskovalci so ugotovili, da se je D.D. dan prej nasilno spraval nad svoje dekle, nekaj ur prej pa je brez vsakršnega razloga na ulici ranil državljana Bangladeša, ki je prodajal vrtnice.

DELAVSKE ZADRUGE COOP - Opozicija Predlog za ustanovitev rednega in stalnega omizja

E. Bertoli in L. Giorgi bosta vložila predlog v občinskem svetu

FOTODAMJ@N

Usoda varčevalcev zadrug družbe Cooperative operaie (COOP) se je dotaknila tudi opozicijskih strank Naprej Italija in Ljudstvo svobode v tržaškem občinskem svetu, ki bosta vložila predlog za vzpostavitev rednega omizja o prihodnosti varčevalcev zadrug COOP. Več o tem predlogu sta na včerajšnjem srečanju z novinarji povedala vodja skupine Naprej Italija Everest Bertoli in Lorenzo Giorgi iz Ljudstva svobode, ki sta opozorila, da gre za nujen predlog, o katerem se bo, vsaj tako želita, razpravljalo na ponedeljkovi seji občinskega sveta.

Opozicijska politika sta opozorila, da nedolžni varčevalci v tej zgodbi ne smejo biti prepuščeni sami sebi. »Ni prav, da dobivajo informacije o svojih življenjskih prihrankih preko elektronske pošte. Glede na resnost situacije je potrebno redno preverjanje postopka za rešitev Delavskih zadrug«, je opozoril Everest Ber-

toli. Apeliral je na župana Roberta Cosolina (kot garanta svojim občanom), da pomaga ustanoviti omizje, za katerim bi se enkrat mesečno sestajali vsi vpleteni deležniki, med njimi tudi člani odbora varčevalcev. Po Bertolijevi oceni varčevalci, ki so zaupali COOP, niso ostali le brez denarja, ampak so izgubili tudi zaupanje v institucije. To bi jim, kot je dejal govornik, lahko povrnili politiki, ki bi poskrbeli za redno komunikacijo na relaciji lokalna uprava - varčevalci - sodni upravitelj družbe COOP.

Da je komunikacija na tej relaciji slaba, kaže tudi zadnja neuradna vest, da COOP veliko svojih nepremičnin prodaja. To so vpleteni izvedeli preko spletne strani www.coopts.it, na kateri je komisarska uprava tržaških delavskih zadrug COOP objavila dolg seznam nepremičnin. Sicer pa smo novico že povzeli tudi v našem časniku. (sč)

PREVARA Družinski taksi vozil lažni zet

Mestna policija je napovedala boj proti goljufijam in raznoraznim prevaram. S tem hoče seveda prispevati k spoštovanju zakonov in obenem tudi zaščititi poštene občane. Gre torej za dosleden odnos do zakonov in do tistih, ki se držijo pravil. Precej poučna je v tem okviru zgodba, ki jo je javnim občilom včeraj posredovala mestna policija.

Pred kratkim je neki taksist, ki opravlja službo na Trgu San Giovanni, obvestil mestna policista o sumljivi službeni drži kolege. Sporočil je, da se mu zdi, da je kolega taksist najel domnevnega zeta kot taksista-sodelavca. Pravilnik taksijev Občine Trst namreč določa, da lahko taksistu imetniku ustrezne dovolilnice pri vsakdanjem delu pomaga družinski član.

Mestna policija je prisluhnila ustni prijavi taksista in pri pristojni občinski službi preverila, da je taksist, ki ga je omenil kolega, z imenom, priimkom in sorodstvom, res prijavil domnevnega sodelavca kot zeta. Formalno vse v redu torej, pozorna policija pa se je za vsak primer obrnila še na občinski matični urad. Iz matičnih dokumentov izhaja, da mladenič, ki je kot družinski član vozil taksi, sploh ni poročen in da torej nikakor ne more nikomur biti zet.

Taksist, ki je zaposlil lažnega zeta, je takoj izgubil delovno licenco, prijavi pa so ga tudi zaradi lažne izjave na uradnem dokumentu.

Slovenska grafika

V Check Point Paint Art Gallery v Ul. Castaldi 3 bodo danes ob 18. uri odprli razstavo del iz zbirke Mednarodnega grafičnega likovnega centra iz Ljubljane. Dela so nastala v obdobju med letoma 2009 in 2014. Zasnova razstave z naslovom Slovenska grafika temelji na prikazu manjših serij izbranih ustvarjalcev in ustvarjalk različnih generacij. Razstava, ki jo je uredil Denis Volk, bo na ogled do 6. februarja, in sicer od torka do petka od 17. do 19. ure ali po dogovoru.

Fouad Allam jutri o novih teroristih

V kavarni S. Marco bo jutri ob 10.30 tekla beseda o novih terorističnih pojavih v luči zadnjih krvavih dogajanj v Franciji. O tej zelo aktualni temi bo govoril pisatelj Khaled Fouad Allam, ki bo ob tej priložnosti predstavil tudi svojo zadnjo knjigo »Il jihadista della porta accanto« (Džihadist sosednjih vrat). Srečanje prireja združenje Adesso!Trieste città viva (Zdaj, Trst živo mesto), uvedel ga bo Walter Godina, na njem bodo poleg Fouada Allama sodelovali še zastopniki Demokratske stranke Štefan Čok, Antonella Grim, Isabella De Monte, Paolo Coppola in Vittorino Boem.

Tržaški poslanec Prodani proti prodaji delnic Adriaferja

Tržaški poslanec Gibanja petih zvezd Aris Prodani je na ministrstvo za infrastrukturo in prevoz naslovil vprašanje, če je zares potrebna prodaja delnic družbe Adriafer Srl, ki je v stoddostni lasti tržaške Pristaniške oblasti. Ta družba skrbi za železniške storitve znotraj tržaškega pristanišča. V pismu poslanec opozarja, da ni razlogov za privatizacijo družbe, ki dobro posluje. Po njegovem mnenju bi vlada morala preveriti, če v tem primeru ni prišlo do kršitve mednarodnih dogovorov, še posebej kršitve dveh členov priloge št. VIII Pariške mirovne pogodbe.

Predstavitel knjige v Ubiku

Knjigarna Ubik bo drevi ob 18. uri gostila srečanje s pisateljem, umetniškim vodjo mednarodne nagrade Trieste Poesia in častnim konzulom Kolumbije v FJK Gaetanom Longom. Ob tej priložnosti bo Longo predstavil novo knjigo »Hotel Tropical«, z avtorjem pa se bo pogovarjal pisatelj Enrico Ferri.

Tržaška razstava gostuje v Turinu

Razstava »Messico circa 2000«, ki je bila pred kratkim na ogled v knjižnicah Miramarskega gradu in ki jo je pripravila Maria Campitelli iz kulturnega združenja Gruppo78, od danes naprej gostuje v palači Lomellini Carmagnola v Turinu. Razstava bo tamkaj na ogled do 31. marca.

Predstava v Miljah

Gledališče Giuseppe Verdi v Miljah bo drevi in jutri gostilo predstavo Tommasa Tuzzolija »Salvatore, favola triste per voce sola«. Predstava, ki govori o Salvatorejevem potovanju v svet dišav, barv in tujih narečij, se bo oba večera začela ob 20.30. Zanimiv segment predstave je, da bo potekala v sicilskem narečju, ki ga bo interpretiral Silvio Laviano.

POTOPIŠ - V družbi komornega orkestra Camerata strumentale italiana

Beležke s turneje po Rusiji in Ukrajini

Kriza, ki je v Italiji globoko prizadela kulturno področje, je hudo omejila tudi delovanje komornega orkestra Camerata strumentale italiana, s katerim sodelujem že šestnajst let. Redno smo nastopali v naši deželi, v slovenski in hrvaški Istri, gostovali tudi v Avstriji, na Madžarskem in v Španiji, od lani pa so se prispevki Dežele FJK povsem izničili in prekinili tudi dolgoletno tradicijo koncerta na Štefanovo v dvorani Tripovich. »Nemo propheta in patria,« pravi latinski pregovor, in res, lani smo imeli zelo uspešno turnejo, ki nas je v enem tednu peljala od Moskve do vseh treh prestolnic baltskih držav, zaključila pa se je v Kijevu.

Ustanovitelj orkestra in njegov dirigent Fabrizio Ficiur je ravno v ukrajinski prestolnici spoznal agenta, ki ga je naš koncert tako navdušil, da nam je ponudil kar mesec dolgo turnejo, toda vsi člani orkestra so tudi drugje zaposleni, zato smo morali ponudbo zavrniti. Načrt se je omejil na tri koncerte in rade volje smo se vrnili v Moskvo in Kijev, kjer smo lani igrali v najlepših dvorinah - čudovitem sodobnem Domu muzike in veličastnem kijevskem Narodnem gledališču nad trgov Maiden -, Smolensk pa je bil za vse nas neznanka.

Ko se je letos kriza med Rusijo in Ukrajino vedno bolj poglobljala in zaostrila, smo se resno zbal, da se bomo mo-

jev koncert za čelo v A-Duru, z obema pa je Elia Vigolo igral Vivaldijev koncert v d-molu za dve violini in čelo, odigrali pa smo tudi Preludij k Verdijevi Traviati. Protagonist drugega dela programa je bila harmonika, instrument, ki je v Rusiji zelo priljubljen in popularen: Gianni Fassetta iz Pordenona je igral Rhapsodeon tržaškega skladatelja Paola Pessine, nato štiri letne čase Astorja Piazzolle, pri katerih sta sodelovala tudi Bertagnin in Barutti. Organizatorji so nas zaprosili za lahkoten in zabaven program, najbolj zabavne točke pa smo prihranili za dodatke, med katerimi je pravo salvo aplavzov požela Andersonova The Typewriter, res hecna skladba, v kateri se je imenitno izkazal violist Davide Prelaz v vlogi strojepisca na svoji zvesti Olivetti.

Ponovno smo občudovali akustiko dvorane, ki res nima primerjave, naslednje jutro pa smo se zarana odpeljali na železniško postajo. Cilj je bil Smolensk, zgodovinsko mesto, ki je zaradi svojega strateškega položaja doživelo ničkoliko napadov od 8. stoletja dalje, zato je še danes utrdba, ki ima dve vojaški letališči in nobenega civilnega. Sedem ur vožnje smo preživeli v udobnih kupejih, kjer smo imeli na razpolago ležalnike s svežo bombažno posteljnino - lepa ideja, ki bi jo lahko tudi v Italiji udejanjili -, kar presenetila pa nas je skoraj popolna tišina, s ka-

Koncert v Domu muzike v Moskvi

kaj lepih parkov, spomenik Mihailu Glinki, ki so ga otvorili z devet ur trajajočim koncertom, spomenik Leninu, kar je v današnji Rusiji prava redkost, nekaj pisanih pravoslavni cerkva, spomeniki neštetim bitkam, tudi tisti, ki je l. 1812 porazila Napoleona, vse to po poledenih cestah in pločnikih s pogostimi zdrsi, na srečo brez posledic, in izčrpali smo čas, ki smo ga imeli na razpolago pred novim potovanjem: tri ure in pol z avtobusom do Brjanska, kjer smo nekaj zaužili (menuja ne bom ponavljala), nato pa spet na vlak.

Že smo se veselili udobnega potovanja, a naša pričakovanja so pokopale gospe, ki so nas spet zamorile s strogimi carinskimi pregledi, naši kupeji pa sploh niso bili pripravljeni in smo morali čakati, da so uslužbenci za silo odstranili umazane rjuhe in smeti.

Potovanja med Rusijo in Ukrajino so prepovedana moškim med 18. in 50. letom, kar pomeni domala vojaško stanje, morda je bilo tudi to vzrok nekam osornega vedenja carinikov in železničarjev. Naši fantje so se začeli pogovarjati z glavnim sprevednikom, ki je bil v začetku zelo strog, postopoma pa se je omehčal, jim celo postregel s pivom in vodko ter povedal, da je iz Moldavije in se devet dni zapored vozi z vlakom, nato devet dni počiva, za mesečno plačo 200 dolarjev. Naše muke se po tem spoznanju niso zdele več tako hude, trinajst ur potovanja od Smolenska do Kijeva, kamor smo prispeli ob dveh ponoči, pa je bilo le trda preizkušnja. Med našo lanko turnejo so bili v Kijevu neredi, trajno zborovanje na ledenih barikadah na trgu Maiden, zato so nas namestili v lepem plavajočem hotelu na Dnjepru, letos pa smo spali v hotelu Ukrajina, veličastni zgradbi, ki se vzpenja nad trgov Maiden in nudi prelesten razgled na gledališče, mesto in reko.

Naslednje jutro smo se v prekrasnem sončnem vremenu razpršili po prostiranih bulvarjih: Kijev nekoliko spomi-

nja na Pariz, neprijeten pa je bil pogled na slike padlih v protestnih nemirih, ki so bile razstavljene na trgu in obdane s cvetjem in lučkami z grenkim pokopališkim učinkom. Težko je zaznati utrip mesta v kratkem obisku, videli smo eno skupino z zastavami, ki so bile »okrašene« z nacističnim kljukastim križem, sicer pa nismo občutili nevarnosti, čeprav so nas naši spremljevalci opozarjali, naj raje ne hodimo sami.

S četverico kolegov sem se odločila za bolj uživaško potepanje, med katerim smo si najprej privoščili odlično italijansko kavo, nato kaviar iz Odese z žlahnim rizlingom ... kot bi slutili, da nas v hotelu čaka varianta rdeče pese, ki je vendarle izzvala glasne proteste celega orkestra. Koncert je bil spet zelo uspešen, s stoječimi aplavzi, vzkliki in tremi dodatki, udeležili so se ga tudi trije veleposlaniki - italijanski, francoski in angleški -, večer pa smo praznovali v ljubkem francoskem bistroju, kjer smo ugotovili, da se znajo Ukrajinci tudi drugače pogostiti. Iz Kijeva smo prispeli v Treviso v manj kot treh urah, kar je bilo pravo razkošje, v spominski arhiv pa začeli spravljeni lepe in manj lepe dogodke ter začeli z optimizmom kovati načrte za naslednje leto.

Katja Kralj

Na poti iz Moskve v Smolensk

rali turneji odpovedati, ukrajinski agent pa nas je pomiril in 11. decembra smo ob zori vzleteli iz Benetk ter z moldavsko letalsko družbo pristali v njihovi prestolnici Kišinau, od koder nas je drugo letalo pripeljalo v Moskvo. Kljub temu, da smo imeli vse dokumente v redu, še posebej potrdila o poreku instrumentov, so nas gospe na ruski carini zadržale kar dve uri in pol z izpolnjevanjem zapletenih obrazcev v cirilici, končno pa smo prispeli v res lep hotel, ki je stal na bregu reke Moskve, ravno nasproti prekrasne koncertne dvorane, kar nam je zelo olajšalo trud. Nekateri so se po večerji kar peš podali do Rdečega trga za obvezno slikanje, drugi smo to storili naslednje jutro, med rahlim sneženjem, ki je omililo sivo strogost moskovskih palač ter spremenilo trg v pravilno sliko.

Mednarodni Dom muzike je res čudovita lokacija, žal pa istega ne morem trditviti o hrani, s katero so nam v menzi tega prelepega kulturnega hrama postregli za kosilo in večerjo: začela se je enotedenska dijeta z rdečo peso, ki smo jo uživali v vseh oblikah, koncert pa smo izpeljali imenitno in poželi navdušene aplavze, ki so iztržili kar tri dodatke.

Tudi letos smo lahko računali na odlične soliste, program pa je bil kar pester in dopadljiv: violinist Glauco Bertagnin iz Padove je igral izbor iz Štirih letnih časov Antonia Vivaldija, sijajni čelist Giuseppe Barutti iz Benetk Tartini-

tero je vlak drsel po tračnicah, v ostrem nasprotju s hrupnim bobnenjem naših železnic. Samo en postanek, med katerim smo zaužili nekaj svežega zraka in obujali lik Ane Karenine na zasneženi in puščobni postaji mesta Vjazna, nato zapoznalo kosilo v lepem novem hotelu, vaja in koncert (tudi v Smolensku s tremi dodatki) so zaključili naporen dan, naslednje jutro pa smo najeli vodiča, da bi nam pokazal mestne zanimivosti.

Kremelj ni samo znamenita moskovska palača, pomeni namreč utrdbo, obzidje, ki je v Smolensku zgrajeno kot v prestolnici, z rdečo opeko in stolpci, dolgo pa kar šest kilometrov in pol; ne-

Na odru Narodnega gledališča v Kijevu

Včeraj danes

Danes, PETEK, 23. januarja 2015

RAJKO

Sonce vzide ob 7.36 in zatone ob 16.58
- Dolžina dneva 9.22 - Luna vzide ob 9.04 in zatone ob 21.01.

Jutri, SOBOTA, 24. januarja 2015

FELICIJAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,3 stopinje C, zračni tlak 1011,9 mb ustaljen, vlaga 74-odstotna, veter 8 km na uro vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 25. januarja 2015:
Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Drevo-red XX. Septembra 6 - 040 371377, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevo-red XX. Septembra 6, Ul. dell' Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell' Orologio 6 - 040 300605.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo..

Mali oglasi

GOSPA išče delo kot hišna pomočnica v dopoldanskih urah ali pri negi starejših oseb 24 ur dnevno. Tel. št.: 329-6055490 ali 00386-40637800.

IŠČEM DELO kot negovalka ali pomočnica starejših oseb 24 ur na dan. Tel. št. 00386-31354244.

IŠČEM DELO kot pomočnik na kmetijah pri sezonskem pobiranju sadja in zelenjave. Tel. št.: 327-7409432.

IŠČEM kakršnokoli delo, čiščenje, likanje, varuška otrok ipd. Tel.: 040-327251.

POMAGAM PRI UČENJU in reševanju domačih nalog višješolcem in srednješolcem. Tel. št. 339-8201250.

PRODAM enkratne ročno vezane narame in naglavne rute za Kraško ohcet. Tel. 040-299820 ali 340-8868570.

PRODAM hišo s terenom, na lepi sončni legi nad Rojanom. Potrebna popravila. Tel. št.: 338-4069412 (v večernih urah).

PRODAM neustekleničeno ekstraprviško olje. Cena 14,00 evrov na liter. Tel.: 339-6013695.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614 ali 040-9880206.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica: likanje in čiščenje (v okolici Bazovice, Opčin, Proseka). Tel. št.: 040-229330.

Loterija 22. januarja 2015

Bari	71	28	11	79	38
Cagliari	69	49	59	35	13
Firenze	11	19	1	21	18
Genova	16	85	37	84	79
Milan	5	62	76	78	3
Neapelj	19	84	60	45	9
Palermo	79	64	39	30	49
Rim	36	9	55	38	15
Turin	32	70	64	74	20
Benetke	49	17	89	68	78
Nazionale	77	84	87	46	54

Super Enalotto št. 10

11 12 44 57 77 89 jolly 76	
Nagradni sklad	3.726.988,87 €
Brez dobitnika s 6 točkami	--€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	--€
6 dobitnikov s 5 točkami	32.901,15 €
655 dobitnikov s 4 točkami	316,65 €
26.136 dobitnikov s 3 točkami	15,48 €

Superstar

41

Brez dobitnika s 5 točkami	--€
3 dobitniki s 4 točkami	31.665,00 €
97 dobitnikov s 3 točkami	1.548,00 €
1.585 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
9.069 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
19.022 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

MUZEJ REVOLTELLA - Posvet ob skorajšnjem dnevu spomina na holokavst

Sobivati z Auschwitzem je nujno

Pogled na udeležence sredinega posveta v avditoriju Muzeja Revoltella

FOTODAMJ@N

Z Giannijem Peteanijem so se strinjali prav vsi, ki so v sredo popoldne sodelovali pri posvetu z naslovom »Sobivati z Auschwitzem«. »Sobivati z Auschwitzem je nujno potrebno. Stalno je treba spodbujati spomin na to, kar se je v tistih letih zgodilo,« je dejal koordinator posveta. Peteani, sin tržaške partizanke Ondine Peteani, je med drugim tudi opozoril ustanove, »da je že skrajni čas, da se tudi v Trstu uresniči memorial deportirancev, tako kot so pred dvema letoma na železniški postaji v Milanu zgradili memorial Binario 21.«

Peteani je k temu še dodal grozljiv podatek in sicer, da je ravno s tržaške železnice odpotovalo ogromno število ujetnikov, kar 70% vseh deportirancev iz Italije! Med temi je bila tudi Vilma Braini – Brajnik, Slovenka iz Štandreža, ki je januarja leta 1945 bila primorana stopiti na zadnji vlak proti severnim taboriščem.

Na posvetu, ki ga je v avditoriju Muzeja Revoltella priredila tržaška univerza, so govorili še Giovanni Fraziano, Mat-

teo Apuzzo, Anna Di Gianantonio, najprej pa je publiko nagovorila prof. Patrizia Romito. Romitova je z veseljem pozdravila sodelovanje med Univerzo v Trstu, Muzejem Revoltella, Odborom Ondina Peteani in Občino Trst. »Tržaška univerza že vrsto let sodeluje pri različnih pobudah v zvezi z dnevom spomina, pri tem pa ima tudi raziskovalno vlogo,« je še dejala profesorica in nato predala besedo tržaški podžupanji Fabiani Martini. Ta je podčrtala pomen dneva spomina in dodala, kako je naša dolžnost, da ohranimo živ spomin na pretekle čase. »Mladim moramo zagotoviti pravico do obstoja in drugačnosti,« je zaključila podžupanja.

Prvi del posveta sta vodila prof. Giovanni Fraziano in sociolog Matteo Apuzzo. Prvi je s pomočjo slik slovenskega slikarja Zorana Mušiča analiziral tragedijo koncentracijskih taborišč, drugi pa je poslušalcem obrazložil koncept »spomina in pokrajine«. Pri kazal je slike ostankov berlinskega zi-

du, sarajevskih spomenikov, ruševin v mestu Vukovar ipd.

Drugi del posveta je uvedla profesorica in zgodovinarica Anna Di Gianantonio, ki je v svojem prispevku postavila pod drobnogled vlogo ženske med drugo svetovno vojno. »Ženske so se tako kot moški hrabro borile proti fašizmu. V borbi so postale tudi bolj samozavestne in iz določenega zornega kota bolj svobodne, saj so veliko stvari opravljale samostojno in brez moškega nadzora (npr. kot kurirke).« Govornica je nato podčrtala psihološke in fizične travme, ki so jih ženske pretrpele v koncentracijskih taboriščih ter njihove dolgoročne posledice. Na koncu je izrazila prepričanje, da mora biti sobivanje z Auschwitzem politično-kulturna dolžnost vseh nas. Naposled je spregovorila še partizanka in bivša deportiranka Vilma Braini-Brajnik, kateri smo ob robu posveta postavili nekaj vprašanj (intervju v sosednjem članku).

R.D.

PRIČEVANJE - Deportiranka iz Standreža

Vilma Braini se spominja pekla v Bergen Belsnu

Gospa Vilma Braini, vi spada te pravzaprav med zadnje deportirance, ki so odpotovali iz Trsta.

Točno tako. V partizane sem namreč šla že leta 1943 kot kurirka, a potem ko so me ujeli, so me januarja leta 1945 spravili na zadnji vlak proti koncentracijskim taboriščem. Na vlaku smo bli stlačeni kot živali, naše »potovanje« pa se je končalo v koncentracijskem taborišču Bergen Belsen. Spomnim se, kako je nekdo ob vhodu žalostno ugotovil, da se ne bo nihče od nas vrnil iz tega kraja živ ... K sreči ni bilo ravno tako.

Življenje v taborišču je bilo neznosno, niste pa nikoli obupali.

Življenje v taborišču je bilo grozno, a med nami ženskami je vladalo neke vrste sestrsko spoštovanje, s katerim smo si vztrajno pomagale in bodrile druga drugo. Spomnim se na primer, kako smo si sestrsko razdeljevale kruh, a to ne vsak dan, kruh so nam dajali dvakrat ali trikrat na teden.

Kako pa ste doživeli osvoboditev taborišča?

Spomnim se, da me je maja leta 1945 angleški Rdeči križ odpeljal v bolnico, kjer sem ostala, dokler se nisem počutila bolje in se nato vrnila domov v Štandrež.

Kakšne občutke pa ste imeli, ko ste se končno vrnili domov?

Domov sem prišla šele avgusta leta 1945. Sicer najprej sem prispela k stricu v Šempeter, tam si sposodila kolo in se tako pripeljala v Štandrež. Na začetku je bilo seveda veselje ne-

Vilma Braini

popisno, veliko problemov pa sem imela v naslednjih letih. Psihološke travme so bile hude, o taborišču nisem rada govorila z nikomer. Veliko let sem potrebovala, da sem počasi začela pripovedovati sinu ali pa prijateljem, kako je bilo v taborišču. Ko sem se npr. s prijatelji sprostila s kvartanjem, sem tu pa tam pripovedovala kak dogodek.

Ste se še kdaj vrnili v Bergen Belsen?

V Bergen Belsen sem se vrnila komaj lani z vnukinjo. Namesto lagerja stoji danes tam ogromen muzej, o barakah in vsem drugem pa ni ne duha ne sluha. V drugih taboriščih pa sem bila že velikokrat. V Auschwitzu sem na primer bila že desetkrat, spremljala sem mlade z vlakom. Šla sem sicer tudi z avtobusom, ampak z vlakom je dosti bolj udobno in še socializirati se da veliko boljše.

R.D.

SDGZ - Obvestilo o zakonskih novostih

Sistem sledljivosti odpadkov SISTRI

Slovensko deželno gospodarsko združenje obvešča, da je bil zadnji dan leta objavljen odlok DL 31. december 2014 št. 192 (t.i. odlok »tisoč odlogov«), ki vsebuje tudi nekatere odloge, vezane na sistem SISTRI za sledljivost odpadkov.

Tako velja odlog do 31.12.2015 za globe, vezane na uporabo sistema SISTRI s strani obvezanih operaterjev (povzročitelji nevarnih odpadkov z nad 10 zaposlenimi, prevozniki, odstranjevalci in predelovalci odpadkov idr.). Odlog je predviden »s ciljem vodenja elektronske evidence povzročenih in odvedenih odpadkov in poenostavitve prevoza odpadkov ter poenostavitve zakonodaje«. Za celotno leto 2015 bo torej uporaba sistema SISTRI neobvezna, ostajajo pa obvezno vodenje registrov za odpadke in izpolnjevanje formularjev za prevoz odpadkov.

Poleg tega velja odlog do 31.01.2015 za globe za neopravljeni vpis ali neopravljeno plačilo letnih pristojbin 2014, ki so torej operativne s 1.februarjem. Vpisani operaterji bodo torej morali poskrbeti za plačilo pristojbin za leto 2014 do konca januarja.

Obnavljamo seznama osebkov, za katere je vpis obvezen oz. neobvezen.

Podjetja, za katera ni obvezen vpis v SISTRI, so: začetni povzročitelji nevarnih odpadkov do 10 zaposlenih; ustanove in podjetja, ki povzročajo nenevarne odpadke neglede na št. zaposlenih; ustanove in podjetja, ki opravljajo dejavnost zbiranja, prevoza, upravljanja, posredovanja in trgovanja z nenevarnimi odpadki.

Te kategorije se bodo lahko izbrisale v teku leta 2015 preko individualnega postopka (»gestione azienda«), ali preko skupnega postopka za več podjetij, takoj ko bo operativen.

Podjetja, za katera je vpis v SISTRI obvezen, pa so: povzročitelji nevarnih posebnih odpadkov z nad 10 zaposlenimi; ustanove in podjetja, ki profesionalno opravljajo dejavnost zbiranja ali prevoza posebnih nevarnih odpadkov; ustanove in podjetja, ki opravljajo dejavnosti upravljanja, predelovanja in odstranjevanja, trgovanje in/ali posredovanja komunalnih in posebnih nevarnih odpadkov; tako imenovani »novi povzročitelji« nevarnih odpadkov, t.j. kdor povzroča nevarne opadke iz dejavnosti predelave in upravljanja z odpadki (neglede na število zaposlenih).

Za neopravljeni vpis v SISTRI v primeru nevarnih odpadkov so predvidene zelo visoke globe.

DAN SPOMINA - Goethe Institut

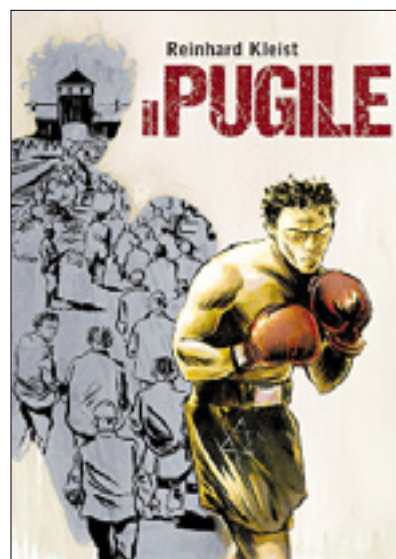
Strip o deportirancu, ki ga je »rešil« boks

V okviru prireditev ob dnevni spomina bo tržaški Goethe Institut v petek, 30. januarja, v knjigarni Lovat na Drevoredu 20. septembra 20 predstavil strip Boksar avtorjev Reinharda Kleista in Maria Cerneta, člana tržaške Akademije stripa.

Knjiga z risbami pripoveduje resnično zgodbo Hertzka Hafta, ki jo je v lastnem delu opisal njegov sin Alan Scott Haft. Hertzko Haft je preživel trpljenje v nemškem koncentracijskem taborišču, ker so ga mučitelji prisilili, da je z boksarskimi dvoboji »zabaval« nacistične veljake. Po tragični izkušnji se je izselil v Združene države Amerike, postal je Harry Haft in začel boksarsko profesionalno kariero, v okviru katere se je srečal tudi s svetovnim prvakom, slavnim Rockyjem Marcianom. Sin je dal svojemu delu o očetu naslov Harry Haft: preživel je Auschwitz, izzval Rockyja Marciana. Prisiljen je bil bojovati se za preživetje in zmagal bitko za svobodo, je zapisal sin.

Predstavitve stripa bo, kot rečeno, 30. t. m., in sicer ob 18. uri.

Na dan spomina, v torek, 27. januarja, pa bo tržaški Goethe Institut v gledališču dei Fabbri priredil predvajanje filma nemške režiserke Margarethe von Trotta Rosenstraße iz leta 2003. Dogajanje v filmu se prepleta med New Yorkom in Berlinom, razpeto med sedanjostjo in travmami preteklosti ter

pripoveduje o protestu žensk, ki so leta 1943 skušale prepričati, da bi njihove moške, ki »niso bili arijci« odpeljali v koncentracijska taborišča.

V filmu nastopajo nekatere najbolj priznane nemške igralka, kot so Katja Riemann in Maria Schrader. Film je prejel nagrado David di Donatello za najboljši film leta 2004, Katja Riemann pa pokal Volpi za najboljšo žensko vlogo na 60. beneškem filmskem festivalu.

Film bodo predvajali ob 16.30 in ob 21. uri. Vstop prost.

Sel proti uvedbi vstopnice za Rižarno

Stranka Sel nasprotuje uvedbi vstopnine za Rižarno. Tako podarja tržaška koordinatorka stranke Sabrina Morena.

Rižarna je muzej spomina in sveti kraj za veroizpovedi, prisotne v Trstu, in za laike partizanskih združenj ter za slovensko, židovsko srbsko in grško skupnost. V Rižarni so številni izgubili življenje, mnogo je bilo mučenih, zato ni mogoče, da bi tolikšno trpljenje unovčili z vstopnicami, je še zapisala Morena, ki pa je omenila možnost nekaterih oblik spodbujanja prostovoljnih prispevkov, tudi preko svetovnega spletnega omrežja, s katerimi bi občani in obiskovalci lahko pripomogli k boljši ureditvi podobe Rižarne.

Projekt #MyTs tržaške občine

Tržaška občina je izdelala projekt #MyTs., ki bo od srede, 28. januarja, omogočil izbranimu kandidatu, da za dva tedna postane upravitelj profila Instagram tržaške občine (@comuneditrieste). Imel bo tako možnost objaviti svoj pogled in fotografije o mestu. Kandidature za #MyTs sprejema elektronski naslov socialnetwork@comune.trieste.it.

ŽARIŠČE

Klofuta iz Slovenije

ERIKA JAZBAR

Tako sem jo namreč občutila, ko sem prebrala vest, da bo predsednik Republike Slovenije Borut Pahor vročil zlati red za zasluge deželni predsednici Debori Serracchiani. Tisto, kar me je najbolj zbolelo, je bilo sosledje dogodkov, in sicer da je do odlikovanja prišlo v dneh, ko si del naše narodne skupnosti prizadeva, da bi - očitno brezupno - opozoril sonarodnjake v Sloveniji in tiste v deželi Furlaniji Julijski krajini na posledice, ki jih bo prinesla pravkar odobrena reforma krajevnih uprav našim občinam, našemu teritoriju, našim ljudem.

V mojem pojmovanju je predsednik republike matične države, ki se v zadnjih dveh desetletjih suče v krogu zahodnoevropskih kolegov, najvišja reprezentančna institucija, ki jamči za državotvorni odnos matice do rojakov, ki živijo zunaj njenih meja. V tem jamstvu ga zato dojemam kot figuro super partes, kar v tem primeru ni bil, saj je - ne le z odlikovanjem, temveč še bolj z obrazložitvijo in izjavo za časnikarje po podelitvi - legitimiral en del in popolnoma prezrl drugi del slovenske manjšine, ki se je o besedilu izrekla v dokaj drugačnih tonih. Na eni strani, če poenostavim, so se znašli Slovenci, ki so angažirani v Demokratiški stranki in sledijo izbiri stranke, ki išče pot iz zagate današnjega zapletenega trenutka s sprejemanjem novih zakonskih besedil, ki se pišejo kot na tekočem traku in jih vsaj v naši deželi - k sreči - ne kitijo z ameriško zvonečimi poimenovanji. Na drugi strani pa agitira živopisna dru-

ščina slovenskih levičarjev, redkih oporečnikov iz vrst Demokratske stranke in somišljenikov Slovenske skupnosti, ki menijo, da omenjena reforma močno načenja avtonomijo uprav, ki spadajo v seznam 32 občin, v katerih se polneje aplicira zaščitni zakon 38/01. Prva skupina proizvajalcev reform oz. opazovalcev potiska drugo skupino v kot, kjer jih prikazujejo kot talibane in japonske vojake, ki so se zagostili v močvirju preteklosti.

Ne glede na to, na kateri strani smo, tudi na nobeni, saj se glavnina človeštva ukvarja z drugim, bo še tako oddaljen opazovalec verjetno zaznal, da je nagrada, ki prihaja iz Republike Slovenije, za predsednico, ki je glede omenjene reforme z veliko učinkovitostjo in naglico zavrnila vse pomisleke somišljenikov, medtem ko so se ji po robu postavile le nekatere izjeme, ki domujejo ravno v slovenski manjšini, vprašljivo.

Še več. Na tak način je bila na neki način na najvišji ravni odprta pot tistim, ki menijo, da v kolesju raznovrstnih reform Slovenci v Italiji ne potrebujemo posebnih padal. Torej bo to lahko veljalo tudi, ko bo govor o naših večstopenjskih šolah, ki ne dosegajo zadostnega števila vpisanih, o medijih, ki ne premorejo dovolj naročnikov, o naših kulturnih ali poklicnih ustanovah, vzgojnih organizacijah, športnih središčih, kmetih, gledališčnikih, knjižničarjih, socialnih delavcih, glasbenikih in tako naprej. Upoštevana je sicer naša pravica do uporabe slovenskega jezika, a specifična, da smo manjšinska skup-

nost, ki odgovarja drugačnim logikam, se je izgubila v prahu hitrega drvenja v novi svet.

Če vztrajamo pri tej logiki, je potem preživet tudi avtonomni statut naše dežele. Elementov, na katerih FJK gradi svojo posebnost, ni več toliko, da bi lahko opravičila tako avtonomijo. Trave iz preteklosti smo v glavnem preboleli, meje smo presegli, slovensko skupnost opredeljuje le jezik, medtem ko je njena identiteta večplastna, gotovo ne nacionalna, za kar ne potrebuje posebnega obravnavanja. V čem se torej razlikujemo od dežele Veneto?

Primerjanje z nemško narodno skupnostjo na Južnem Tirolskem je za nekatere antipatično, saj so Nemci znali v preteklosti drugače nastopati in razmišljati, rezultate pa pobirajo že vrsto desetletij. Izhajajo iz drugačnega konteksta, pravimo, ki jim je omogočil, da razmišljajo zbirno, za sabo imajo matično državo, ki bi se v tem našem specifičnem primeru verjetno obnašala drugače.

Če se po mnenju nekaterih ne moremo primerjati z Nemci na Južnem Tirolskem, pa si lahko vsaj privoščimo pogled čez mejo do italijanske manjšine, ki živi v Sloveniji. Tudi recipročnost je za nekatere antipatična beseda. Pa vendar. Sprašujem vas, ali mislite, da bi se v podobnih okoliščinah predsednik Republike Italije odločil za visoko odlikovanje kakemu slovenskemu predstavniku, če bi Republika Slovenija nanovo napisala zakon, ki ga italijanska manjšina ne bi sprejela z odprtimi rokami?

SLOVENC V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Marija Pukl nova državna sekretarka

Slovenska vlada je včeraj za novo državno sekretarko v Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu imenovala Marijo Pukl

ARHIV

LJUBLJANA - Slovenska vlada je na včerajšnji seji na predlog ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorada Žmavca imenovala Marijo Pukl za državno sekretarko v uradu vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Marija Pukl je univerzitetna diplomirana sociologinja ter učiteljica matematike in fizike. Opravljala je

vodstvena dela na področju kadrov, trženja in prodaje. Pred imenovanjem za državno sekretarko je bila v pokoju, so sporočili iz urada vlade za komuniciranje.

Od marca lani je bila državna sekretarka Brigita Čokl, ki jo je vlada takrat imenovala na predlog ministra Žmavca, s funkcije pa razrešila Borisa Jesiha.

LJUBLJANSKI GRAD - Leto 2014 rekordno

Grad lani obiskalo 1,13 milijona turistov

LJUBLJANA - Ljubljanski grad je lani obiskalo skoraj 1.130.000 obiskovalcev, kar je največ do sedaj. Od začetka obratovanja tirne vzpenjače se je z njo prepeljalo več kot 2.132.000 potnikov, od tega v lanskem letu rekordnih 318.000 ljudi. Med tujci prevladujejo obiskovalci iz Velike Britanije, Italije, Nemčije in ZDA, so sporočili iz zavoda Ljubljanski grad. Po oceni direktorice zavoda Mateje Avbelj Valenta je bilo preteklo leto uspešno. Največji dnevni obisk so zabeležili 9. avgusta, ko je grad obiskalo 9170 ljudi. Nekaj dni kasneje, 16. avgusta, pa so na tirni vzpenjači zabeležili največji dnevni rekord, prepeljali so 2670 potnikov. V grajskih prostorih se je odvijalo 379 prireditev, izpeljali so 966 vodstev, odprli prenovljeni Belo in Modro dvorano ter zaključili tehnični del projekta Lutkovni muzej na Ljubljanskem gradu.

Na kulturno-umetniškem področju so lani izvedli 206 prireditev v okviru glasbenega, likovno-galerijskega, izobraževalnega, uprizoritvenega programa ter tradicionalnih dogodkov. Ob 2000-letnici rimske Emone so sredi leta dobili novo stalno razstavo iLjubljana, ki obiskovalce vabi k raziskovanju mesta skozi 4500 let poselitve. Med pomembnejšimi lanskimi projekti so izpostavili še obnovo poslikav in razsvetljave v grajski kapeli, na dvorišču in pod mostom ter obnovo študentske poti na grad.

RAI 3 BIS TDD danes predstavlja Borisa Kobala

TRST - Drevišnja poglobitev slovenskega deželnega časnikarskega oddelka RAI okrog 20.50 po tretji televizijski mreži RAI 3 bis TDD Predstavlja bo posvečena umetnosti in predvsem teatru. Dušan Jelinčič je namreč povabil v studio dramatika, satirika, igralca in režiserja, sicer pa vsestranskega intelektualca Borisa Kobala. Gre za prodorno osebnost brez dlak na jeziku, kot je razvidno že iz njegovih iger od Afrike ali na svoji zemlji. Po mojem Slovenci in drugih. Kobal je govoril tudi o drugih perečih problemih, kot so kulturna relacija Trst - Ljubljana, krvavi trenutek satire v svetu ter smisel za humor pri nas. Ponovitev oddaje bo v sredo, 28. t.m., pred poročili okrog 20.10. Režiserka oddaje je Katerina Citter.

TA TEDEN

EDINOST
GLASLO POLITIČNEGA SVETA, JEDINOT 14. FEBRUARJA

PRED 100 LETI

V Rusiji so tokrat praznovali brezalkoholni Božič. »Pravoslavni božični prazniki v Rusiji so potekali letos, kakor običajno druga leta, ali skoro. Kakor v mirovnem času, je množica pobožnih vernikov napolnila cerkve. Pobožni božjepotniki so vrveli na historična božja pota in v vsaki hiši se je blestelo božično drevesce. Šele proti večerni uri sme vernik v spomin na rojstvo Izveličarja zavžiti riž, med in nekaj sadja. Miza v kotu se pokrije nato s slamo, počrez pa je pogrnjen bel prt. Skleda, iz katere se je, simbolizira jasli, podarjena darila pa Izveličarja, ki si ga predstavljajo ležečega v jaslih. Proti polnoči gre vaška mladina med prepevanjem cerkvenih pesmi, noseč zvezdo iz posrebrnjene lepenke, na ceste. Rusija se nahaja sicer v vojni in velike livade poljske napolnuje stokanje in hropenje ranjenih vojakov, toda nad veliko rusko nižino vlada božji mil narave. V cerkvah molijo ženske, starčki in otroci, mladeniči manjkajo. Oni so v vojni. Na božični dan zavživa ruski kmet jako rad kulinarične sadove. Mi-

za je pokrita z vsemi mogočimi slaščicami. Letos manjka samo alkohol, ki je igral običajno pri takih slovesnostih najvažnejšo vlogo.

Letošnji Božič se je praznoval v Rusiji brez alkohola, zato pa je stopil na njegovo mesto ruski čaj. Tudi v strelskih jarkih so seveda brez alkohola. Kljub hudemu mrazu, kljub strašni utrujenosti, ruske oblasti energično pazijo nato, da se ne prodajajo nobene alkoholne pijače. Le s protekcijo oficirjev zamorejo dobiti vojaki požirek vina. V strelskih jarkih se na predpisani post niso držali tako strogo. Vojak je zavžil svojo vsakdanjo racijo s čajem in sladkorjem. Na božični dan je dobil razven tega še velik kos belega kruha in goveje meso. Vojak opravlja zvesto vsak dan svojo molitev in poljubljala razpelo, ki mu ga ponudi duhovnik. V Rusiji je bilo za božične praznike versko življenje zelo intenzivno. Na zunaj tega sploh ni bilo opaziti. Le nekatera božja pota so bila letos opustošena in so ostala prazna.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
GLASLO DRŽAVNEGA SVETA, JEDINOT 14. FEBRUARJA

PRED 50 LETI

V kulturnem klubu Simon Gregorčič v Gorici so tokrat priredili kulturno - literarni večer. Goriški kulturni krožek je tokrat obiskal tržaški pisatelj in kulturnik Boris Pahor. Pred nabito polno dvorano je Pahor predstavil svoj zadnji knjižni izdelek Parnik trobi nji. »Voditelj kulturnega kluba Marko Waltritsch je tokrat občinstvu predstavil tržaškega pisatelja Borisa Pahorja in recitatorko Savino Remec, da bi se seznanilo z zadnjo Pahorovo stvaritvijo, z romanom Parnik trobi nji, ki je izšel lanskega decembra.

Pisatelj je najprej opisal dobo in kraj, v katerem se zgodba odvija. Obsežno je govoril o slovenskem ljudstvu in njegovi borbi v prvih letih fašizma za svoje človeške pravice. Omenil je zadržanje posameznih skupin od skrajne leve tja do katoliških krogov in njihov odnos tako do slovenskega narodnega vprašanja kakor tudi do nehumanega in nekulturnega pojava, ki ga je predstavljal fašizem. Ta opis je bil potreben, če so si hoteli poslušalci ustvariti v ta-

ko kratkem času vsaj približno sliko razmer, v katerih živita glavna junaka tega romana, slovenska visokošolca. Njuno življenje je pogojeno z dogajanjem v okolici, ki ju obdaja. Na izletih govorita o krivicah, ki se godijo Slovincem v Italiji v dvajsetem stoletju. Nista samo opazovalca, ampak kot vsa takratna slovenska mladina, aktivna borca za odpravo krivic, kar ju privede tudi v konflikt s policijo.

Recitatorka Savina Remec je prečitala več značilnih odlomkov iz romana ter s tem še bolj približala opus hvalnemu občinstvu. Ob koncu večera je bilo prodanih večje število knjig, ki jih je avtor tudi podpisal.

Voditelj kluba Marko Waltritsch se je zahvalil pisatelju Borisu Pahorju in recitatorki Savini Remec za zares prijeten večer, ki sta ga pripravila s svojim obiskom v klubu, ter naznanil, da bo naslednji ob stoletnici Slovenske Matice predaval njen tajnik dr. France Bernik iz Ljubljane.«

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

LIKOVNA UMETNOST - Obsežna retrospektiva v palači Reale

Marc Chagall v Milanu

Zase je pravil, da je v življenju imel srečo. Verjetno. Vendar njegov življenjepis ni »neskončna pravljica«, kot ga večkrat naslavljajo. Nedvomno pa je res, da Marc Chagall (1887-1985) sodi med redke umetnike, ki so doživeli veliko slavo in priljubljenost, ko so živeli. In njihova zvezda ni nikoli zbledela. Chagalla so imeli radi vsi, celo kolegi. Picasso, ki je sicer zelo skoparil s pohvalami, je Chagalla visoko cenil. Nedvomno se je Mojše Segal (kot je eden od zapisov izvirnega imena) rodil pod srečno zvezdo. Bil je prvi od devetih otrok v trgovski židovski družini v vasi Pestkovatik (sedaj se ji uradno pravi Ljozna) pri Vitebsku v tedanjem ruskem carstvu, danes je območje v Belorusiji. Čeprav si je močno želel oditi iz rojstnega kraja, ker je hotel študirati, se ni nikoli iztrgal iz rojstnega miljeja. Navezanost je okrepila tudi poroka z Bello iz vplivne židovske družine Rozenfeld, prav tako iz Vitebska. Temu velikanu likovne umetnosti namenja Milan obsežno retrospektivo, ki bo na ogled še do 1. februarja v palači Reale.

Njegovo umetniško zorenje ponazarja tudi preimenovanje: med študijem v SankPeterburgu je postal Mark Šegalov, ko so se mu uresničile sanje in se je izselil v tedanjo svetovno kulturno prestolnico, Pariz, pa je prevladal francoski zapis imena. Rodil se je Marc Chagall. Njegov ustvarjalni lok je dolg. Milanska retrospektiva razstava v palači Reale ga zaobjema v celoti. Razstavo Marc Chagall – Retrospektiva 1908-1985 so na pobudo milanske občine organizirali Palazzo Reale, 24 Ore cultura, Arthemisa Group, Gamm Giunti, pripravila jo je kustosinja Claudia Zevi v sodelovanju z umetnikovo vnukinjo Meret Meyer, gmotno pa jo je podprla družba M&G Investments. Kot so zapisali oblikovalci, je razstava etapno potovanje po zgodovini 20. stoletja, če nanj pogledamo z vidika evropske umetnosti. In Marc Chagall je vsekoli ostal zvest svoji svojstveni likovni govorici, obenem pa je vrhunsko znal povzeti umetniški razvoj dobe, v kateri je živel. Univerzalna. Takšna je bila po strokovni presoji Chagallova umetnost, taka, ki zna nagovoriti mlade in stare, ženske in moške, visoko izobražene in preproste. Visoko kakovosten in ljudski obenem. Zelo prepoznaven. Svetovljanski in globoko zakoreninjen v židovski tradiciji.

Prav vprašanje, kako je lahko umetnik ostal zvest samemu sebi in se obenem preizkusil v vseh novih likovnih govoricah, je bilo osnovno gonilo za pripravo razstave. Ob umetniškem še človeški vidik: kako je lahko uspelo nežnemu pripadniku židovske kulture razvijati poetičen pogled na svet, v katerem so se odigravale tragedije do tedaj neslutnih razsežnosti. In prav poetični prikaz

Marc Chagall, Rojstvo

realnosti je razpoznavni znak Chagallove umetnosti.

Mladega Mojšaja je najprej gnala v svet želja, da bi se izobrazil, odraslega Marca so preganjali zaradi rasnoverske pripadnosti. Živel je v stalnem izgnanstvu. Milanska razstava, ki se bo konec februarja preselila v Bruselj, prikazuje njegove življenjsko-umetniške etape. Zaznamujejo jih njegova dela, v palači Reale jih je na ogled okrog 220. Prvi razstaveni prostor pravzaprav napoveduje retrospektivo in se pri tem sklicuje na Chagallove Spomine, ki so jih odkrili prav med pripravo razstave. In že takoj je opazna njegova poetična usmerjenost bivanja »med nebom in zemljo«. V drugem (1907-1914) so na ogled njegova prva dela, ko je še študiral v SankPeterburgu in potem odšel v Pariz. Leta 1914 se je Chagall vrnil v Rusijo v pričanju, da se ne bo dolgo zadržal, vendar je njegovo vrnitev v Francijo preprečila prva svetovna vojna. Obdobje 1914-1919 je, kljub vsemu srečno za Chagalla, človeka in umetnika: poročil se je z Bello, ustvaril pa je tudi vrsto znanih del. V četrti dvorani so na ogled dela iz kratkega berlinskega obdobja (1920-1921), ko je Chagall odkril grafično umetniško zvrst. V peti in šesti dvorani so razstavili slovita Chagallova dela iz obdobja 1914-1919, ki jih

je umetnik prebil v rojstnem kraju. V peti je poudarek na prikazovanju židovskega sveta v Vitebsku, posebno pozornost so posvetili slikam letčnega Juda nad mestom. Sosednji prostor zapolnjuje Marcova ljubezen do Belle: na ogled so dela z zakoncema, ki izžarevata predanost drug drugemu.

Med večletnim bivanjem v Vitebsku se je Chagall vključil v novi val, ki ga je prinesla ruska revolucija. V okraju Vitebsk so ga izvolili za ljudskega komisarja; leta 1920 so ga povabili v Moskvo, da bi sodeloval z židovskim gledališčem. V dveh razstavnih prostorih so razstavljena dela, nastala za teater. Vendar je Chagall ugotovil, da on ne potrebuje revolucije in revolucija ne potrebuje njega, zato se je odločil, da se vrne v Pariz. V obdobju 1923-1931 se je umetnik posvetil preučevanju del klasikov zahodne likovne umetnosti. Obenem je užival v bolj brezskrbnem življenju, ki ga je omogočala tedanja Francija v primerjavi s Sovjetsko zvezo. V deseti dvorani je na ogled »francoski« Chagall: založnik in galerist Vollard mu je zaupal ilustracijo slovitih basni De Fontaina. Sončne francoske krajine s posebnim poudarkom na cvetju so v ospredju Chagallove umetnosti v obdobju 1925-1931, ki so razstavljene v 11. dvorani. V naslednji se pojavijo temnejši toni, ki najprej napovedujejo, potem pa komentirajo vojno dogajanje. Leta 1939 se mora Chagall z družino, z ženo Bello in hčerko Ido, izseliti v ZDA. Tam bo tudi umrla njegova ljubljena Bella. Kot ponavadi se Chagall zateče v svojo umetnost. Obdobje 1943-1966 zaznamuje njegovo srečanje z glasbo. Sodeloval je pri uprizoritvi baleta Aleko Rahmaninova in Ognjenega ptica Stravinskega. V letih '60 je med drugim dobil veliko naročil za opremo javnih poslopij, npr. za pariško opero Garnier ali newyorški Lincoln center.

Po drugi svetovni vojni se je Chagall vrnil v Francijo, najprej v Pariz, potem pa v južni predel države. Za obdobje 1946-1951 so značilne slike velikega formata z mitološkimi živalmi. V obdobju 1951-1975 je Chagall deležen priznanj, posvečajo mu velike razstave. S človeškega in ustvarjalnega vidika gre za srečna leta, kar je verjetno zasluga druge žene Vave. V svojih kreacijah se poslužuje novih tehnik in svetlejših barv. Marc Chagall je v svojem zadnjem ateljeju v kraju Saint-de-Vence ustvarjal do zaključka svojih dni, umrl je 28. marca 1985. Veliko je tudi pisal. Svojo avtobiografijo je začel pisati pri 30. O svojem slikarstvu je zapisal, da je bilo zanj slikanje nujno kot kruh. Smisel svojega umetniškega dela je sam najbolje povzel: »V naših življenjih kot v slikarjevi barvni paleti samo ena barva osmišlja umetnost in življenje. Barva ljubezni.« (bip)

V MILANU

Armani bo odprl svoj muzej mode

GIORGIO ARMANI

Italijanski modni oblikovalec Giorgio Armani bo v času Expōja 2015 v Milanu odprl svoj muzej mode. Ta bo urejen v nekdanjem skladišču koncerna Nestle. Armani namerava v obnovo skladišča vložiti 50 milijonov evrov, vrata pa naj bi muzej, v katerem bodo predstavljene tako njegove kreacije kot modne skice in fotografije, odprl maja.

"V muzeju bo predstavljenih 40 let mojega dela," je dejal Armani, ki za odprtje načrtuje modno revijo za 500 povabljenih gostov. "Milan je mesto, v katerem živim in delam. Moje delo v drugih mestih je drugačno. Zato sem se odločil, da svoje delo in izkušnje predstavim Milančanom. Upam, da bodo kaj doprinesle mladim, ki jih zanimata moda in oblikovanje," je dejal.

Armani se je rodil leta 1934 v Piacenzi. Do leta 1970 je bil svobodni oblikovalec. Ukvarjal se je z aranžiranjem izložb in sodeloval z modno hišo Cerrutti. V naslednjih letih se je začel ukvarjati z modo in leta 1975 odprl podjetje v Milanu.

Sprva se je uveljavil kot kreator moške mode ter vzbudil pozornost z barvitostjo in sproščenostjo modelov. Damsko modo je obogatil z novimi kreacijami, ki jih je razvil iz modelov za moške. Udoben damski suknjič je dopolnil s hlačami in krilom v različnih dolžinah. Uporabljal je umirjene barve - bež, sivo in umazano belo. Kasneje je kolekcijo oblačil dopolnil s parfumi in modnimi dodatki. (STA)

RAZSTAVA - Na Beethovnovi v Ljubljani

V celicah nekdanje Udbe: O čem razmišljaš, Antigona?

V nekdanji stavbi ministrstva za notranje zadeve na Beethovnovi 3 so v sredo odprli prvi del razstavnega projekta O čem razmišljaš, Antigona?. V zaporniških celicah nekdanje Udbe je na ogled razstava del devetih slovenskih avtorjev. Drugi del projekta bo na ogled v Zavodu sv. Stanislava.

V celicah na Beethovnovi svoja dela razstavljajo Jože Bartloj, Jirži Bezljaj, Lojze Čemžar, Marjetka Dolinar, Jirži Kočica, Matej Metlikovič, Žiga Okorn, Janko Orač in Jošt Snoj.

Kot je na predstavitveni novinarski konferenci povedal član strokovnega odbora projekta Jože Muhovič, so razstavo pripravili zato, da od besed preidejo k dejanjem, od dialogiziranja k samoraziskovanju. Umetniška dela nas namreč po njegovih besedah na intimni ravni soočajo s samimi seboj, to pa je ključnega pomena pri doživljanju vsebin, pri katerih na besedni ravni hitro zdrsnemo v sprenevanje ali celo sovražni govori.

V Sloveniji so žrtve dveh svetovnih vojn odločilno zarezale v tkivo malega naroda, kar se na vsakem koraku pozna tudi v likovni umetnosti. In celo generacija tistih, ki jim ni bilo treba biti v totalni vojni, je bila preko profesorjev in preko slik starejših avtorjev vpeljana v temno modernistično vzdušje, ki si ga ob zamolku povojnih pobjev nekateri v svoji mladosti niso znali niti predstavljati, pa je ob razstavi zapisal kipar Kočica, prav tako član strokovnega odbora projekta O čem razmišljaš, Antigona?.

Kletni prostori na Beethovnovi 3 so po njegovih besedah kot prostori, kamor so zaprli Antigono. Prostori so postali resonančni okvir zamolčanosti in njihovi iskanj iz virov, njihove želje po življenju.

Andreja Valič Zver, direktorica Študijskega centra za narodno spravo, ki s kletnimi celicami na Beethovnovi

upravlja od oktobra 2013, je povedala, da so celice sicer spomenik državnega pomena, a denarja za njihovo obnovo ni. Zato so, kot je dejala, veseli pobude civilnodružbene iniciative Resnica in sočutje, kamor se projekt umešča. Želijo si še več takšnih projektov. Kot je še povedala, bi v celicah, ki so bila v uporabi do leta 1966, radi uredili muzej totalitarizmov, kot jih že imajo nekatere države, ki so jih zaznamovali totalitarni režimi.

Likovni projekt O čem razmišljaš, Antigona? nosi ime po naslovu slike akademskega slikarja Staneta Kregarja iz leta 1971. V drugem delu projekta v Zavodu sv. Stanislava v Ljubljani bodo od 12. februarja do 5. aprila na ogled dela približno 25 znanih slovenskih likovnih umetnikov.

Razstava na Beethovnovi 3 bo na ogled do 27. januarja, vsak dan od 17. do 19. ure. (STA)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Spidergawd II

Hard rock, heavy blues, garage rock
Crispin Glover Records / Stickman Records, 2015

Ocena: ★★★★★★

Spidergawd je ime novi skandinavski glasbeni senzaciji. Skupina je leta 2013 nastala v mrzlem norveškem mestu Trondheim, danes pa je izdala že drugo ploščo z enostavnim naslovom Spidergawd II. Nova norveška zasedba je nedvomno glasbena garancija, saj jo sestavljajo izredni glasbeniki, med katerimi izstopata basist Bent Sæther in bobnar Kenneth Kapstad, člana bolj znanega rok benda Motorpsycho. Poleg njiju stojita še kitarist in pevec Per Borten ter saksofonist (!) Rolf Martin Snustad. Glasbeni projekt je pred dvema letoma nastal bolj za šalo kot zares, fantje pa so že v teku nekaj mesecev posneli svoj istoimenski prvenec. Ploščo je sestavljalo šest komadov, v katerih je prišla na dan ljubezen do hard & heavy glasbenih ritmov.

Vse kaže, da bo nova norveška skupina Spidergawd sledila glasbenemu trendu bolj znanege benda Motorpsycho, ki že petindvajset let snema vsako leto novo ploščo. Po lanskem istoimenskem ploščku je tako prejšnji teden zagledal luč nov album Spidergawd II. Ploščo sestavlja devet pesmi za malo več kot štirideset minut kvalitetnega roka. Fantom sta tudi tokrat priskočili na pomoč manjši neodvisni glasbeni založbi Stickman Records in Crispin Glover Records.

Začetek plošče je kar se da obetaven. ...Is All She Says ima najprej neke vrste akustični bluz uvod, ki se nato spremeni v pravo rokersko eksplozijo polno kitarskih distorzij, nato pa spet v akustični bluz zaključek. Distorzije igrajo glavno vlogo tudi v naslednji Tourniquet, ki rahlo spominja na garage rokenrol bend Eagles of Death Metal. Crossroads je najdaljši in verjetno tudi eden izmed trših komadov plošče, v naslednji skladbi Fixing To Die Blues pa pride do izraza glasbeni vpliv benda Motorpsycho. Glavni glasbeni projekt basista Sætherja in bobnarja Kapstada je razviden tudi v psihedelični pesmi Careulean Caribou, v kateri lahko prisluhnemo tudi saksofonistu Snustadu. S komadom Made From Sin se spet povrnemo k hitrim garage rokenrol ritmom, zaključna Sanctuary pa je bolj klasično rok obarvana. Kot sem že prej napisal, prava glasbena senzacija!

26. TRŽAŠKI FILMSKI FESTIVAL - Med celovečerci slavil gruzijski Koruzni otok, priznanje tudi filmu o Golem otoku

Prvo nagrado prejel Giorgi Ovašvili Mnogo gledalcev in petsto gostov

Srednjeevropska pobuda (SEP) je s 3000 evri nagradila hrvaški Goli, film o Golem otoku in njegovih posledicah hrvaške režiserke Tihe K. Gudac (na levi)

FOTODAMJ@N

Film gruzijskega režiserja Giorgija Ovašvilija Koruzni otok (Simindis kundzuli) je bil po presoji občinstva najboljši celovečerec letošnjega 26. Tržaškega filmskega festivala. Najprestižnejša nagrada, vredna pet tisoč evrov, je sinoči šla torej filmu, ki je nastal na osnovi gruzijske, nemške, francoske, češke, kazahstanske in madžarske koprodukcije. Koruzni otok potrpežljivo pripoveduje življenje kmeta, ki s pomočjo vnukinje obdeluje zemljo na otočku na reki med Gruzijo in Abhazijo.

Nagrajevanje je bilo sinoči v dvorani Tripovich, imena je napovedal umetniški vodja festivala Fabrizio Grosoli. Občinstvo je izbralo tudi najboljši dokumentarni in kratkometražni film z nagradama v višini 2500 in 2000 evrov. V prvem omenjenem razredu je slavila režiserka Hanna Polak s filmom Something better to come (Danska-Poljska), v drugem pa Ukrajinka Kristina Sivolap s filmom Danes ne (Davaj ne sjo-godni). Srednjeevropska pobuda (SEP) je s

3000 evri nagradila hrvaški Goli, film o Golem otoku in njegovih posledicah hrvaške režiserke Tihe K. Gudac.

Ostali nagradi filmi so: Frastuono režiserja Davideja Maldija (nagrada Salani za italijanske filme), Kamenje v mojem žepu (Rocks in my Pockets, ZDA-Latvija) režiserke Signe Baumanne (nagrada televizije Sky Arte, ki bo odkupila pravice in predvajala film), The Village režiserja Marcella Bisogna (Italija, nagrada Mattador) in Polnočni vlak Ane Jakimske (Makedonija, izbran za projekt Midpoint).

Letošnji festival je bil po ocenah organizatorjev uspešen, gledalcev je bilo za odtene več kot lani, dvorana Tripovich s tisočimi mesti je bila dvakrat razprodana: prvega dne in med predvajanjem filma Danisa Tanovića Tigri. V sklopu festivala in filmske tržnice When East meets West (WEMW - Ko vzhod sreča zahod) je v Trstu v sedmih hotelih prenočevalo skoraj petsto gostov. Na tržnici WEMW so prejeli 285 projektov iz 30 držav. (af)

26. TFF - Sonja Prosenc in Urša Menart

Slovenski režiserki ste se predstavili

Režiserki Sonja Prosenc in Urša Menart v kavarni San Marco

FOTODAMJ@N

V sredo je bil na Tržaškem filmskem festivalu slovenski dan, saj so na velikem platnu predvajali filma Kaj pa Mojca? in Drevo. Mladi režiserki Urša Menart in Sonja Prosenc sta se včeraj v sklopu srečanj s filmarji predstavili v kavarni San Marco, z njima in s producentom filma Drevo Rokom Sečnom se je pogovarjala Nicoletta Romeo.

Kaj pa Mojca? bo marca v slovenskih kinodvoranah. Po besedah Romeove je to ironičen in vitalen dokumentarni film, v katerem je ljubljanka Urša Menart predstavila najplavnejše slovenske igralko in njihove vloge. To je njen tretji film, tretjič v sodelovanju s producentko Nino Jeglič. 30-letna Menartova je pojasnila, da so film soustvarjali producenti. »Izhajala sem iz določenih stereotipov o ženskah, ki so se mi zdeli zabavni,« je dejala in razložila, da so se ženski liki v slovenskih filmih iz preteklosti omejevali na konservativno vlogo matere, ki skrbi za otroke. »Potem so se tudi v sklopu socialistične propagande pojavile delavke in borke, ki so vsekakor prevzele bolj moške vloge,« je nadaljevala svojo analizo. V Jugoslaviji v 70. letih so bili razni filmi po njenem mnenju bolj avantgardni kakor slovenski filmi ob koncu 90. in v začetku let 2000, ko so se filmarji vrnili k tradicijam in tudi stereotipom. Glede naprednih režiserjev občuduje dela

Karpa Godine in Boštjana Hladnika.

Edini slovenski film v letošnjem tekmovalnem programu festivala je bil Drevo, prvenec 38-letne Slovenjgračanke Sonje Prosenc. Film v treh poglavjih prikazuje stisko in predvsem utesnjenost treh glavnih junakov - matere in dveh otrok. Delo je bilo po njenih besedah zelo zapleteno, sprva je nameravala narediti dokumentarni film o nasilnih spopadih med družinami. Nato se je odločila za fikcijo. V prvem poglavju, v katerem prevladuje modra barva neba in torej svobode, se otrok počuti vključenega v zaklenjeni hiši, prevladuje klavstrofobičnost. Sledi mama Milena, ki je vključena na družbeni ravni, tretji pa je njen starejši sin Alek, ki je čustveno ujet, saj se ne more srečevati z dekletom in prijatelji. Vsi trije so jetniki, napetost stopnjuje tudi glasbena kulisa. Prosinčeva je za vzornika izbrala Tarkovskega (ker postavlja poetično sporočilnost pred samo zgodbo) in Wonga Kar Waia (zaradi njegove vizualne pripovedi).

Producent Rok Sečen je povedal, da vsa evropska filmska produkcija temelji na javnih sredstvih. »Ta film je bil zame velik izziv, k sreči pa je Joško Rutar na čelu Slovenskega filmskega centra spremenil pravila in odprl možnost za debitante,« ki so bili dotlej v slabšem položaju. (af)

V LJUBLJANI

Danes Plečnikova čajanka

Člani kulturno etnološkega društva Gallus Bartholomaeus iz Šentjerneja, od koder je bila doma Urška, dolgoletna gospodinja arhitektke Jožeta Plečnika, bodo danes ob obletnici Plečnikovega rojstva v Ljubljani priredili Plečnikovo čajanko. Veliki arhitekt se je rodil 23. januarja 1872 v slovenskem glavnem mestu. Plečnikov čaj bodo med 10. in 11. uro ponujali na različnih lokacijah.

Društvo Gallus Bartholomaeus bo Plečnikovo čajanko pripravilo v sodelovanju z Občino Kostanjevica na Krki, društvom Skrinjca iz Lukovice, restavracijo Plečnikov Hram v Križankah, kavarno NUK v kleti Narodne univerzitetne knjižnice, kavarno Nebotičnik, čajnico Gallus na Gallusovem nabrežju, trgovino Kraševka na Ciril Metodovem trgu, kavarno Tromostovje - konjski rep na Prešernovem trgu.

Na naštetih lokacijah v Ljubljani bo mogoče brezplačno poizkusiti čajno mešanico iz zdravilnih zelišč, ki jo je četrto stoletje užival Plečnik. Arhitektu je najbolj prijala mešanica zdravilnih zelišč materine dušice, dobre misli, janeža, mete in žajblja.

V Kavarni Tromostovje na Prešernovem trgu si bo ob 10. uri mogoče ogledati tudi kratek dokumentarno igrani film Prijateljstvo je najvišja oblika ljubezni, ki povzema pisma arhitekta Plečnika in magistre farmacije Emilije Fon, vodje lekarne v Kostanjevici na Krki, s katero si je arhitekt dopisoval več kot 15 let.

Plečnikovi čajanki se bodo pridružili tudi v Novem mestu, v čajarni Stari most pri Kandijem skem mostu in v lokalu Big Star Pub v Bršljinu, ter v Šentjerneju v Jernejevem hramu, so sporočili iz društva Gallus Bartholomaeus. (STA)

REVIJE - Ob 10-letnici smrti

V decembrski Mladiki tudi zapis o Radu Lenčku

Med bralce je prišla decembrska številka revije Mladika. O veseli novici Božiča piše v uvodni besedi Jože Bajzek. Aleksander Panič je avtor novele Dom spomina, ki je bila priporočena na 42. literarnem natečaju revije Mladika, cikel pesmi Andrejke Jereb Svetloba letnih časov pa je na istem natečaju prejel tretjo nagrado. Objavljeno je nov del romana v nadaljevanjih Irene Žerjal Peta Avenija in smrtne zagate. Pesem na božično tematiko Božičnemu morju je za to številko napisal Vladimir Kos.

Ob desetletnici smrti slovensko-ameriškega profesorja in znanstvenika Rada Lenčka je Rozina Švent pripravila spominski zapis o njem. Piše predvsem o bogatem arhivu, ki ga je Lenčkova žena Nina podarila Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Obsežni arhiv skupaj s knjižnico, ki šteje okoli 3.500 enot, med drugim razkriva tudi začetke Lenčkovega etnološkega in kulturno-zgodovinskega raziskovanja, ki so vezani na desetletno obdobje, ki je preživel kot profesor na slovenskih srednjih šolah v Gorici in v tedanjem Svobodnem tržaškem ozemlju, preden bi se izselil v ZDA.

O potovanju po Argentini leta 1993 na turneji s Tržaškim oktetom pa v četrtem nadaljevanju piše Boris Pangerc.

O zadnjem romanu Alojza Rebule Kominform v Zabrinju piše Majda Artač Sturman, ki ugotavlja, da se pisatelj v zadnjem delu vrača na Kras, od koder je prav z zgodovinske povestjo Devinski šolar leta 1954 stopil na pisateljsko pot. Avtorica v članku izpostavlja vsebinske motive dela in besedne ter stilistične značilnosti novega Rebulovega literarnega podviga.

Aleksander Martelanc se v spominskem zapisu z naslovom »Ko pa nihče ni slutil« spominja očeta, rojenega Barkovljana, ki se je kasneje izselil v Ljubljano. Spominja se ga kot fanatiča, v avstro-ogrski uniformi, kakršen je naslikan na fotografiji, stari skoraj sto let.

V rubriki o umetnosti Mojca Polona Vaupotič predstavi slikarske mozaike umetnice Megi Uršič Calzi, ki zanje uporablja domači, kraški kamen. O numizmatičnih izdajah Banke

Slovenije leta 2014 piše Mitja Petaros: omenja spominski kovanec 2 evrov v počastitev 600-letnice kronanja Barbare Celjske in spominske kovance, posvečene pionirju fotografije Janezu Puharju.

Razmišljanje pod črto z naslovom Nepopravljivi se kritično osredotoča na nedavno dvajsetletnico padca berlinskega zidu.

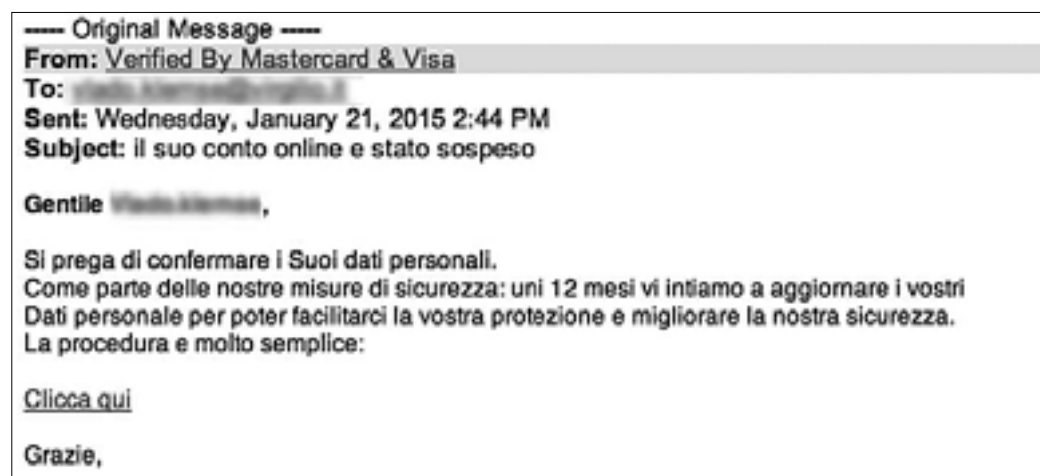
V Anteni je veliko novic iz mejstva in zdomstva.

V priloženem mladinskem listu Rast so sodelovali Giulia Leghissa, avtorica razmišljanja o preteklem letu 2014, Neža Kravos, ki poroča o prvem srečanju v sezoni skupine Etika in prihodnost, na kateri je nastopil Edi Kovač, Nicole Parmesan, ki poroča o muzikalu Lepotica in zver, uprizorjenem konec novembra v tržaškem gledališču Il Rossetti, Nastja Slavec, z dnevniki in zapiski o udeležbi na jesenskem seminarju pri Retoromanih v Švici, ter Andraž De Luisa, ki je s prispevkom »Slovenski jezik in in slovenska narodna zavest. Kateri ima prednost? Kaj je važnejše? Zakaj?« prejel tretjo nagrado na natečaju Grmada v pristanu 2014. V listu so tudi objavljeni kratko poročilo o decembrski delavnici kreativnega pisanja in o novinarskem workshopu ter razpis literarnega tečaja za mlade, ki ga razpisujeta Slovenski kulturni klub in MOSP.

GORIŠKA - Sile javnega reda so lani zbrale 272 prijav

Goljufi polnijo spletne nabiralnike

Goljufo sporočilo, ki ga je prejel naš bralec (levo); dobro premislimo, preden v splet vpišemo svoje osebne ali bančne podatke (desno)

FOTO PDK

Spletni goljufi so v zadnjih dneh na pohodu. Spletne nabiralnike pridno polnijo s sporočili, s katerimi prosijo za osebne podatke, gesla, včasih tudi za denar. »Pred nekaj dnevi sem prejel sporočilo na svoj naslov elektronske pošte, v katerem je pisalo, da ga pošilja Mastercard & Visa. Spraševali so me za potrditev osebnih podatkov, češ da je to vključeno med njihove varnostne ukrepe in da je potrebno, ker naj bi bil moj spletni račun blokiran. Škoda, da sam nisem nikoli imel nobenega spletnega bančnega računa,« nam je svojo izkušnjo opisal bralec in nas opozoril, da je bilo v sporočilu tudi več slovničnih napak. Goljufi so sicer v zadnjih časih vse bolj aktivni tudi na Facebooku in drugih socialnih omrežjih. Z lažnimi profili objavljajo sumljiva sporočila v skupinah, ki štejejo po več tisoč članov. »Na goljufova sporočila sem naletel v velikih Facebook skupinah tako v italijanskem kot slovenskem jeziku - na primer Po svetu ali Letalske karte. Goljufi so v polomljeni slovenščini promovirali neke naložbe, ki naj bi prinašale takojšen zaslužek,« nam je pojasnil univerzitetni študent, ki je v zadnjih dneh tudi sam prejel več goljufovih sporočil na svoj naslov elektronske pošte.

Da so spletni goljufi vse bolj dejavni in da s pomočjo »phishinga« - spletnega ribarjenja - iščejo svoje žrtve tudi po goriški pokrajini, nam je včeraj potrdil vodilni inšpektor goriške pošte policije Renato Pizzi. »Z besedo "phishing" poimenujemo krajo podatkov, ki storilcu omogočijo dostop do spletnih storitev v imenu oškodovane osebe in v skrajnem primeru tudi krajo njegovega denarja,« pravi Pizzi. S "phishing" prevaro spletni goljufo pridobi osebna uporabniška imena in gesla za dostop do storitev, kot so elektronska pošta, Facebook ali PayPal. Če goljufo pridobi geslo za spletno banko, lahko svojo žrtev oškoduje tudi finančno. »Tipična "phishing" prevara se prične z elektronskim sporočilom, ki naj bi ga nam posilala banka ali posrednik se spletne storitve. Obvestijo nas, da se moramo zaradi preverjanja podatkov ali dodatnih ugodnosti prijaviti in ponovno vnesti svoje podatke. V sporočilu se nahaja tudi povezava, na katero naj bi kliknili, vendar nas vodi na lažno spletno stran, ki je zelo podobna, morda skoraj enaka strani legitimnega ponudnika, kar nas lahko zavede. Če na tej lažni, "phishing" strani vpišemo geslo za dostop in druge osebne podatke (npr. podatke o kreditni kartici), smo jih pravzaprav posredovali goljufo,« pravi Pizzi in pojasnjuje, da goljufi pogosto malce počakajo, preden nam s kreditnih kartic ali bančnih računov poberejo denar. »Tako jih je veliko težje izslediti. Oškodovanci se po nekaj mesecih včasih niti ne spomnijo, ob kateri priložnosti so v splet vpisali svoje oseb-

ne podatke. Dodatno težavo predstavlja dejstvo, da spletni goljufi pošiljajo svoja sporočila iz azijskih ali afriških držav; odkrivanje njihove identitete je zato izredno zapleteno, saj je potrebna mednarodna tirailica,« pojasnjuje Pizzi in poudarja, da sumljivih spletnih sporočil ne smemo odpirati, saj se lahko v njih skrivajo virusi,

sploh pa moramo dobro premisliti, preden v splet vpišemo svoje osebne podatke.

Kljub nasvetom in opozorilom sil javnega reda pa nekateri vseeno nasledijo vabam spletnih ribičev. Lani so sile javnega reda skupno obravnavale 272 primerov spletnih goljufov, ki jim je treba dodati še 20 kaznivih dejanj, storjenih preko spleta. (dr)

GORICA - Beležijo zanimanje za sporazumne ločitve

Doslej tri razveze

Tudi v Trzinu sprejeli sklep, s katerim stopa v veljavo zakonski odlok št. 132

V Gorici so se že trije pari odločili za sporazumno razvezo zakona, za katero bo mogoče v kratkem zaprositi tudi v Trzinu. Pred koncem lanskega je goriški občinski odbor sprejel sklep, s katerim so stopila v veljavo določila iz zakonskega odloka št. 132, ki poenostavlja postopek za sporazumno razvezo zakona. »Sklep je stopil v veljavo v drugi polovici januarja. Za sporazumne razveze je takoj zavladalo kar nekaj zanimanja. Vsak dan se v matičnem uradu zgleda pet - šest ljudi, ki jih je zanima, ali lahko tudi sami zaprosijo za sporazumno rešitev zakona,« pojasnjuje goriški pristojni občinski odbornik Alessandro Vascotto.

Med svojim zadnjim zasedanjem je tudi trziški občinski odbor odobril sklep, s katerim bodo udeleženi določili

la iz zakonskega odloka št. 132. Zakonca, ki se bosta odločila za »občinsko razvezo«, se bosta morala najprej zglasiti na matičnem uradu, kjer bosta izpolnila obrazec in tako sprožila postopek. Matični urad bo prošnjo preučil in preveril, ali zakonca izpolnjujeta vse pogoje, nakar bo sklican prvi sestanek z matičarjem, kjer bosta izjavila, da se name ravata ločiti. Po tem sestanku bosta imela najmanj en mesec, da se premisli. Če se ne bosta, bo po 30 dneh sklican nov sestanek, na katerem bosta potrdila svojo odločitev.

Kot opozarja goriški odbornik Vascotto, pa bo ločitev pred matičarjem dovoljena samo pod določenimi pogoji. »Zakonca ne smeta imeti mladoletnih otrok ali sinov, ki niso samostojni in se

ne morejo sami preživljati, ob tem pa matičar ne more odločiti niti o premoženjskih razmerjih med zakoncema. Ločitev stane zakonca samo šestnajst evrov, ki jih morata plačati matičarju. Tri leta po ločitvi se lahko zakonca vrnejo v matični urad in zaprosita še za dokončno zakonsko razvezo,« pravi Vascotto.

Državna vlada se je za uvedbo sporazumnih razvez zakona odločila, da bi razbremenila dela civilna sodišča: sodnikom se ne bo več treba ukvarjati z najbolj enostavnimi postopki sporazumnih razvez zakonov, v katerih mož in žena nimata mladoletnih ali nesamostojnih otrok ter skupnega premoženja, pozitivne posledice pa bo imel tudi za zakonce same, saj bo razveza cenejša in hitrejša.

GORIŠKA - Davek IMU za kmetijska zemljišča

V ponedeljek rok za plačilo

V davčnem uradu goriške občine nudijo lastnikom vse potrebne informacije - Znesek je mogoče izračunati na občinski spletni strani

Kmetijsko zemljišče

Lastniki kmetijskih zemljišč morajo plačati davek IMU do 26. januarja. Deželna upravno sodišče iz Lacija je namreč potrdilo, da je treba davek plačati do prihodnjega ponedeljka, in je zavrnilo zahtevo medobčinskih zvez iz Umbrije, Ligurije, Veneta in Abrucev, ki so upale v novo odločitev plačila.

Davek IMU na kmetijskih zemljiščih je treba plačati tudi v goriški občini, ki je bila svojčas vključena med gorata območja, zato pa so bili njeni lastniki kmetijskih zemljišč oproščeni plačila. Vse informacije o davku IMU in o njegovem izračunu so na razpolago na spletni strani goriške občine www.comune.gorizia.it; dodatna pojasnila so na

voljo na telefonski številki 0481-383358. V primeru potrebe je mogoče tudi poslati sporočilo na naslov elektronske pošte tributi@comune.gorizia.it.

Davek morajo plačati vsi lastniki kmetijskih zemljišč. Znesek lahko izračunamo, tako da katastrsko vrednost zemljišča ob 25-odstotni revalorizaciji pomnožimo s 135. Neposredni obdelovalci bodo plačali nižji znesek, saj morajo katastrsko vrednost zemljišča ob 25-odstotni revalorizaciji pomnožiti s 75. Stopnja davka je 0,76-odstotna. Neposredni obdelovalci in kmetijski podjetniki bodo deležni še nekaterih olajšav. Če so njihova zemljišča vredna od šest do petnajst tisoč evrov, bodo de-

ležni 70-odstotne olajšave. Če so zemljišča vredna od 15.500 do 25.500 evrov, bo olajšava 50-odstotna. Za zemljišča, katerih vrednost gre od 25.500 do 32.000 evrov, bo olajšava 25-odstotna. Plačila je treba opraviti v poštinih uradih ali v bančnih zavodih, uporabiti je treba obrazec F24; davek je treba označiti s številko 3914.

Na spletni strani goriške občine si je mogoče izračunati višino zneska in si natisniti obrazec F24; za informacije in pomoč je davčni urad goriške občine odprt ob ponedeljkih in sredo med 9. in 12. uro ter med 16. in 17. uro; ob torkih, četrtkih in petkih je odprt samo od 9. do 12. ure.

GORICA - Občina

Sedli bodo za mizo in »reševali« vegefestival

V Gorici bo v kratkem prišlo do srečanja krajevnih upraviteljev in predstavnikov drugih ustanov, kjer naj bi padla odločitev o usodi vegetarijanskega festivala, ki so ga organizatorji »zamrznili« zaradi preskromne podpore institucij.

Goriški župan Ettore Romoli se je včeraj o prihodnosti festivala pomenil s podpredsednikom deželne vlade Sergiom Bolzonellom. »Dogovorila sta se za organizacijo srečanja, na katerega bomo povabili vse subjekte, ki bi lahko kakorkoli podprli festival. Seveda bo bistvenega pomena prisotnost prirediteljev festivala, ki morajo povedati, kateri je njihov namen za letošnje leto,« pravi župan in pojasnjuje, da bodo na zasedanje povabili tudi predstavnike Fundacije Goriške hranilnice, Trgovinske zbornice ter sejemskega podjetja Udine e Gorizia Fiere. »V prejšnjih dneh so na deželi v Trstu izjavili, da je deželna vlada že naredila svoje, saj je vegetarijanskemu festivalu namenila 10.000 evrov, hkrati so goriško občino pozvali, naj tudi sama prisloži na pomoč. Glede tega bi rad spomnil deželno odbornico Saro Vito, da je lani goriška občina dala na razpolago osem tisoč evrov, ki jim je treba prišteti pet tisoč evrov za razne storitve - skupno torej veliko več od dežele, ki ima na razpolago veliko več denarja,« poudarja Ettore Romoli.

Da je vegetarijanski festival pomembna izločba za Gorico, ki se ji mesto ne sme odpovedati, so prepričani predstavniki Gibanja 5 zvezd. Njegova občinska svetnica Mattia Policardo in Roberto Marcosig sta zahtevala, naj o vegetarijanskem festivalu skupaj razpravljata občinski svetniški komisiji za kulturo in proizvodne dejavnosti. Deželna svetnica Gibanja 5 zvezd Ilaria Dal Zovo pa poziva predstavnike krajevnih ustanov k zagotovitvi poročila za posojilo, ki bi ga prireditelji najeli za organizacijo festivala. »Obljube niso dovolj. Če hočemo rešiti vegetarijanski festival, so potrebne konkretne obveze,« poudarja Ilaria Dal Zovo.

Sergio Bolzonello

GORIŠKA - Predlog o eni sami medobčinski uniji

Na Tržiškem mlačni odzivi

Navdušenja ni zaznati niti v Doberdobi, Sovodnjah in Števerjanu

Predlog o eni sami medobčinski uniji, ki bi zajela območje sedanje goriške pokrajine, je na Tržiškem naletel na mlačne odzive. Navdušenja ni zaznati niti v Doberdobi, Sovodnjah in Števerjanu. V prejšnjih dneh so se sestali načelniki svetniških skupin v goriškem občinskem svetu in z županom ugotavljali, da bi razdelitev na »spodnje« in »zgornje« Posočje oslabilo Goriško. Zato so predlagali, da bi se vse občine združile v eno samo medobčinsko unijo, ki bi sovpadala z današnjo pokrajino.

»Predlog se mi zdi malce preveč ambiciozen. Medobčinske zveze bodo imele predvsem operativno in organizacijsko vlogo. Prizadevati si moramo, da bodo delovale na najboljši način in da bodo najboljše odgovarjale na potrebe ljudi. Četudi bi na Goriškem ustanovili eno samo medobčinsko unijo, bi bila vsekakor četrta ali peta po velikosti; zaradi tega je bolje, da razmišljamo, kako naj dosežemo največjo funkcionalnost,« pravi tržiška županja Silvia Altran in opozarja, da bi lahko vsekakor posamezne unije vzpostavile sodelovanje na raznih področjih delovanja. Nad predlogom ni ravno navdušen niti ronški župan Roberto Fontanot, ki vsekakor priznava, da je treba najprej vse skupaj dobro premisliti. Po njegovih besedah deželna reforma kakorkoli ni dobra, saj ne bo znižala stroškov, temveč jih bo le še povečala. »V razpravi ugotavljam odsotnost Demokratske stranke, ki ni še izrekla svojega mnenja in krajevnim upraviteljem ne daje navodil,« pravi Fontanot.

»Združiti vse občine iz goriške pokrajine v eno samo unijo ni tako enostavno,« opozarja doberdobski župan Fabio Vizintin. »Iz političnega vidika bi bilo dobro, ker bi bili Slovenci vključeni v eno samo unijo, po drugi strani se pa sprašujem, kako bi delovala unija s 25 občinami, saj bi potrebovala operativni organ s preko 50 osebami,« pravi Vizintin.

Fabio Vizintin

Alenka Florenin

Franka Padovan

»Za skupno pot se je treba imeti radi. Trenutno se mi zato zdi, da ni pogojev za razmišljanje o eni sami uniji,« pa poudarja sovojenjska županja Alenka Florenin in pojasnjuje, da predloga o eni sami uniji ne vnaprej zavrača na celi črti. Podobno kot Vizintin razmišlja, da bi bilo za Slovence lažje, če bi bili vsi skupaj vključeni v eno samo unijo. Floreninova vsekakor razlaga, da so se v prejšnjih dneh v Krminu sestali upravitelji iz občin iz severnega dela pokrajine; na srečanju so ugotavljali, da obstaja eno sozvočje med občinami, ki so pripravljene na sodelovanje. »Na srečanju pa nismo ničesar podpisali ali dokončnega sklenili; dokler ne gre zadeva v občinske svete, ne bo nobenih formalnih korakov,« pravi Floreninova.

Na omenjenem krminskem srečanju sta se glede predloga o ustanavljanju unije občin v severnem delu pokrajine vzdržali občini Števerjan in Dolenje. »Na Krminskem srečanju je naš odbornik povedal, katere so naše bojazni glede izvajanja zaščite, glede šole in vrtca. Sogovorniki niso ravno razumeli njegove bojazni, kar še toliko bolj povečuje našo zaskrbljenost nad učinki združevanja,« pravi števerjanska županja Franka Padovan, za katero je predlog o eni sami uniji na pokrajinski ravni še toliko slabši. »Znašli bi se v še večjem okolju, kar bi bilo za nas še slabše,« zaključuje števerjanska županja Franka Padovan.

Sedež tržiške občine (sicer še gradbišče)

BONAVENTURA

MEDEA

Poplavljanja kmetijskih zemljišč in cest ne bo več

V Medeji so predali namenu novo črpalno napravo, ki bo preprečevala poplavljanje kmetijskih površin in cest na južnem koncu vasi. Naprava je vredna 100.000 evrov, namestili so jo v že obstoječi objekt, ki so ga korenito obnovili. Za delovanje in za vzdrževanje nove črpalne naprave bo skrbel občinska uprava. Poseg je zelo pomemben, saj bo preprečeval nastajanje nove škode, ki jo je povzročalo zastajanje meteorne vode, poudarja pristojna deželna odbornica Sara Vito. Na težavo je deželo opozoril župan iz Medeje Igor Godeas. Na južni konec vasi je pritekala voda po raznih odtočnih kanalih, vendar je zatem našla pred sabo cesto. Ob večjih nalivih je voda zastajala, kar je povzročalo škodo na sosednjih kmetijskih površinah. S pomočjo črpalke bodo zaustajanje vode preprečili.

RONKE - Osvoboditev taborišča Auschwitz

S spominom muka

Maria Candotta so deportirali leta 1944, na njegov osemnajsti rojstni dan, z njim so odpeljali še 70 domačinov

V Ronkah bo v nedeljo svečanost ob 70. obletnici osvoboditve nacističnega taborišča Auschwitz, ki jo bosta priredila združenje deportirancev ANED in VZPI-ANPI v sodelovanju z občino. Posebej se bodo spomnili 158 domačinov, ki so jih zaprli v uničevalna taborišča, med njimi je bilo veliko žensk. Shod bo z začetkom ob 10.30 ob spomeniku deportiranim pred vhodom na občinsko pokopališče. Uvedle bodo besede organizatorjev z županom na čelu, nakar bodo preživeli deportiranci položili venec k spomeniku. Zapel bo mešani pevski zbor Starši Ensemble, pričevanje na čas trpljenja in umiranja v lagerjih bodo posredovali nekdanji deportiranci iz Trsta, Riccardo Goruppi, ki je bil zaprt v taboriščih Dachau in Leonberg, in še nekateri domačini, ki nosijo na sebi znamenja deportacije. Ob slabem vremenu bo dogodek v dvorani krožka ACLI.

Na tisoče oseb so nacisti z vlaki prevažali v taborišča Auschwitz-Birkenau, med njimi so bili tudi ljudje iz Laškega. Osem jih je še živih. To so Mario Candotto, Ida Candotto, Mario Sverco, Giusto Croci, Olimpia Gellini, Rodolfo Franz, Carmen Tartini in Giacomo Tomandini, ki se še vedno živo spominjajo prizadejanih muk in groze, ker so z njimi ravnali slabše kot z živalmi. 88-letni Mario Candotto pravi: »Nismo bili obravnavani kot ljudje, pred SS-ovci smo morali sneti čepico, se pokloniti in upati, da so šli naprej svojo pot, ne da bi nas opazili. Trpeli smo zaradi lakote, mraza, brutalnosti.« Selekcije so se začele že takoj po prihodu v taborišče, toda nihče ni vedel, čemu so jih porazdeljevali; če pa si je kdo drznil kaj vprašati, je oficir prijel revolver in s strelom v tilnik obračunal z nesrečnejšem ter ravnodušno nadaljeval s selekcijo. Candotta so deportirali leta 1944, na dan nje-

Nekdanji deportiranci ob ronškem spomeniku

BONAVENTURA

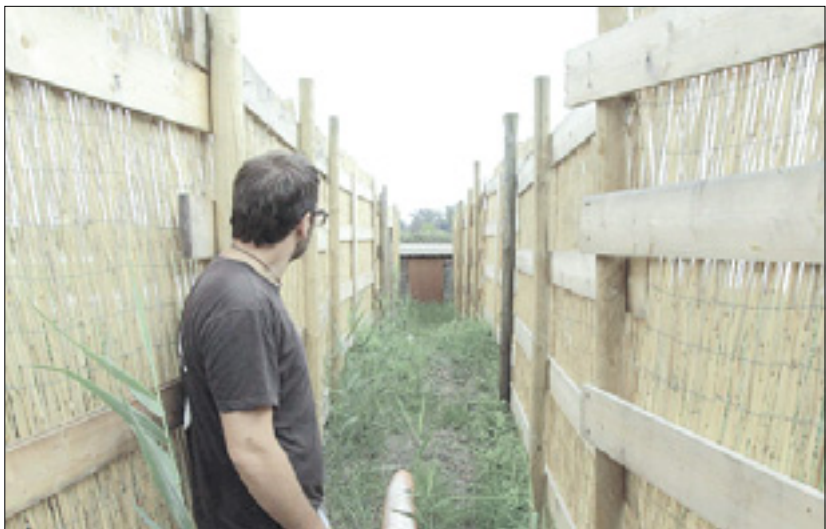
govoga osemnajstega leta. Z njim so iz Ronk odpeljali še 70 domačinov. Njega, sestre, mater in očeta so prišli iskat po navodilu krajevnih fašistov; njihov dom so preiskali in našli bratovo partizansko čepico. Oče in mati sta umrla v taborišču, Mario in sestra pa so preživeli. Dva brata, ki sta bila v partizanih, sta padla v spopadih z naci-fašisti.

Candotto se spominja, kako so jih najprej prepeljali v Trst, v koronejski zapor, po enem tednu pa v taborišče: ženske v Auschwitz, moške v Dachau. »Potovali smo v odprtih vagonih, vendar nihče ni pobegnil. Med postankom v Vidmu sva se z očetom približala vagonu z ženskami. Videl sem svojo mater, vzdihnila je in zaječala: "Ubogi moj otroci, ne bom te več videla." Tako je bilo. S strelom v gla-

vo je bila umorjena med t.i. pohodom smrti s še tremi ženskami iz Ronk,« zna povedati Candotto, ki je v Dachau ostal 40 dni. Poslali so ga na prisilno delo v tovarno BMW. »V tovarni je bilo življenje znosno, največjo grozo smo doživljali v taborišču. Nemci so neprestano vpili, za vsako malenkost so nas pretepali. O nas so govorili kot o kosih-stick.« Mario Candotto je bil v Dachauu Stick 69610, njegov oče Domenico 69613, v Auschwitzu sestra Ida 81729, sestra Fede 81726, mati Maria Turolo pa 81731. Iz Dachaua so Maria odpeljali v Francijo, v taborišča v Alzaciji-Loreni. »Med potjo so se našli Francozi, ki so se nas usmili in nam ponudili cigareto ali sadje. Meni je nekdo ponudil češnje,« boleče spomine obuja Mario Candotto.

ŠKOCJAN - Otok Cona ob izlivu Soče

Nove opazovalnice za fotografiranje ptic

Opazovalnice na otoku Cona

BONAVENTURA

Otok Cona ob izlivu Soče že dalj časa obiskujejo ljubitelji narave in še zlasti ptic. Številni izmed njih zelo radi ptice tudi fotografirajo, zato pa so se pri zadruzi Rogos odločili, da ob rob trstičšč namestijo tri opazovalnice. Iz njih bomo lahko v tišini opazovali ptice, ne da bi jih pri tem motili. Na otoku Cona so sicer že imeli tri opazovalnice, vendar so bile v precej dotrajane; poleg tega so bile tudi težko dostopne, saj so se skoraj povsem zarasle z rastlinjem steze, ki so do njih vodile. Zaradi tega so se v zadruzi Rogos odločili za postavitev treh novih opazovalnic, do katerih so speljali tudi

nove steze. Iz zadruge sicer zagotavljajo, da so bili pri vseh posegih spoštljivi do naravnega okolja in seveda še zlasti do ptic, ki prezimujejo oz. gnezdiijo ob izlivu Soče. Nove opazovalnice bodo uradno predali namenu v soboto, 31. januarja, ob 10. uri; za fotografiranje in opazovanje ptic bo treba opazovalnice najeti, za kar bo treba klicati na tel. 333-4056800. Že v nedeljo, 25. januarja, ob 10. uri bo mogoče v rezervatu na otoku Cona opazovati gosi. Voden ogled stane osem evrov; otroci do 12. leta plačajo polovično ceno. Za udeležbo je treba klicati na že omenjeno telefonsko številko.

GORICA - Za župana je novost dobrodošla

»Selfiji« na gradu

Fotografiranje pred umetninami za promocijo umetnosti in nagovarjanje mladih generacij

»Nedvomno so dobrodošle novosti, ki prispevajo k promociji umetnosti in ki jo približujejo mladim generacijam.« S temi besedami se je goriški župan Ettore Romoli odzval na zakonski odlok, ki omogoča fotografiranje umetnin po muzejih s tako imenovanimi »selfie« posnetki. »Tudi za goriški muzej razmišljamo, kako bi ustvarili nove priložnosti za fotografiranje, pri čemer je seveda naš cilj, da bi čim več ljudi spoznalo našo kulturno-zgodovinsko dediščino,« poudarja Romoli, ki je prepričan, da je ravno goriški grad še posebno privlačen, saj je v njem mogoče začuti pristno srednjeveško vzdušje. »Ker so na gradu tudi umetnine, ki niso v naši lasti, bomo tudi njihove lastnike zaprosili za dovoljenje za fotografiranje,« pravi Romoli in pojasnjuje, da se bodo v celotno zadevo poglobili in jo zatem čim bolj promovirali.

GORIŠKA - »Zapuščina« soške fronte

Lani osem ton nevarnih ostankov preteklih vojn

Ostanki preteklih vojn so prisotni po vsej Sloveniji, največ pa jih je prav na območju, kjer je potekala soška fronta. Zato ne čudi podatek, da so strokovnjaki za odstranjevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev (NUS) lani samo na severnem Primorskem odstranili osem ton takšnih ostankov, pa čeprav je od prve svetovne vojne minilo že sto let.

»Največ je topovskih granat kalibra 75 milimetrov. Dobivamo tudi večje kose, razne mine, ki imajo težo tudi okoli 300 kilogramov. Nevarnosti pa ne posplošujemo: nevarna je tako ročna bomba kot tudi topovska granata. Fante pred intervencijo vedno opozorim, naj bodo previdni, kot da bi šli prvič. To delo nikoli ne sme postati rutina,« pravi Darko Zonjič, poveljnik državne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi. 32 pripadnikov te enote, ki so razporejeni po vsej Sloveniji, svoje delo opravlja prostovoljno. Lani so opravili 485 intervencij, odstranili so 8.690 kosov v skupni teži 14,5 ton. Samo na severnem Primorskem so imeli 232 intervencij in našli 8 ton neeksplozivnih ubojnih sredstev, kar je rekordno število glede na pretekla leta. »Lani je bilo veliko poplav in posledično erozije zemlje ter žled, zaradi česar so se čistile velike površine gozdov,« pojasnjuje Zonjič.

»Starejše kot so, bolj so nevarne, saj z leti pride do določenih sprememb. Zato

je vedno več takšnih, ki niso primerne za začasno skladiščenje in jih moramo uničiti na najbližjem kraju ali tudi na kraju najdbe. Lani smo 28-krat posredovali na licu mesta in uničili 129 kosov v skupni teži ene tone,« našteva poveljnik Zonjič. Po njegovih besedah je drugod po Sloveniji več ostankov iz druge svetovne vojne, na Primorskem pa iz prve. Strokovnjaki za NUS pa morajo dobro vedeti, s čim imajo opravka. Na območju celotne države se srečujejo s kar okrog 500 različnimi tipi streliva. »Dokler najdbe ne prepoznamo, je ne odstranimo iz terena, takrat jo samo zaščitimo. Če naletimo na nekaj, česar ne poznamo, skušamo ustrezne podatke o njej pridobiti tudi preko tujih služb, šele nato ukrepamo. Gre pa za kvečjemu nekajurni odlog, nikoli nismo čakali več dni. Komunikacija je zahvaljujoč internetu v teh časih izredno hitra, zato ustrezne podatke hitro pridobimo,« zagotavlja Zonjič.

»Sodelovanje poteka tudi z drugimi državami, kot na primer z Italijo. Tam smo najprej začeli sodelovati s Furlanijo Julijsko krajino, s katero smo v kratkem času podpisali protokol o sodelovanju, predvsem med gasilci,« pojasnjuje Branko Dervodel, namestnik generalnega direktorja republiške Uprave za zaščito in reševanje. Spodbuda za to je bil požar iz leta 2003, ki se je začel na italijanski strani, nato pa se je razširil še na slovenski Kras in uničil več kot 1.000 hektarjev površin. »Tedaj zaradi neobveščenosti akcija ni bila pravočasna. V zadnjem času pa sodelujemo z Italijo v celoti, predvsem pri izvajanju evropskih projektov. Zgledno sodelujemo praktično

Darko Zonjič (zgoraj), ročna bomba (levo) in detektor kovin (spodaj)

FOTO K.M.

na vseh področjih. Udeležujejo se naših dni zaščite in reševanja, pomagali so nam tudi v reševalnih akcijah, na primer v požaru na Sveti Gori pred dvema letoma, kjer je bilo gašenje oteženo prav zaradi NUS. Tedaj smo jih prosili za pomoč. Hitro so se odzvali in prileteli z letalom za gašenje požarov, s katerim mi ne razpolagamo, in v kratkem času ta požar pogasili,« se spominja Dervodel, ki te dni gosti estonske kolege. Ti so si včeraj ogledali sistem vojaških kavern na Sabotinu in tamkajšnji manjši muzej najdb iz prve svetovne vojne.

Na Goriškem je takšnih zbirk, zlasti v zasebni lasti, veliko. Žal pa se ravno pri zbirkah ostalin iz vojn dogaja največ nesreč. »Januarja 2013 se je nesreča zgodila na ob-

močju severnoprimske regije, kjer je prišlo do telesnih poškodb. Leto prej je bila nesreča v Tolminu, kjer so si trije podajali ročno bombo. Ta je eksplodirala. Leta 2011 pa je bila smrtna žrtev v zaselku pri Grosupljem, kjer je krajan v domači delavnici posegal v neeksplozivno ubojno sredstvo. Kasneje so pri njem našli še veliko število tovrstnih sredstev. Ravnanje zbiralcev je do neke mere neodgovorno do družbe,« opozarja Igor Boh iz oddelka za varstvo pred NUS pri republiški Upravi za zaščito in reševanje: »V primeru požara v objektu, kjer nekdo te predmete hrani, lahko pride do hudih eksplozij, ki lahko pomenijo smrt ali hude telesne poškodbe gasilcev in reševalcev.«

Katja Munih

GORICA - Ob meji Poostrili nadzor

Prehajanje meje pri Rdeči hiši

Po terorističnih napadih v Parizu je z več strani prišlo do zahteve po reviziji določil o ukinitvi meja in prostem pretoku ljudi po šengenskem sporazumu. Italijansko časopisje je včeraj celo pisalo o tem, da naj bi Italija ponovno vzpostavila mejni nadzor, zato da bi bila kontrola tokov priseljencev učinkovitejša, in da je tako sklenilo notranje ministrstvo, kar da vsekakor ne pomeni, da je šengenski sporazum suspendiran. »Nadzor v bližini mejnih prehodov izvajamo med rednimi policijskimi aktivnostmi tudi po ukinitvi meje. Zaradi znanega dogajanja so kontrole postrojene in pogostejše, prehajanje meje pa ostaja seveda prosto,« so včeraj pojasnili na goriški kvesturi.

ŠTANDREŽ Jutri slovo od Marchija

Od mladih let je bil zvest Juventini

V Štandrežu je boleče odjeknila vest o smrti 55-letnega Lada Marchija. Umrl je v sredo za posledicami nenadne slabosti. Potem ko je zaključil svoj delovni dan, se je zgrudil na tla pred svojim avtomobilom, ki je bil parkiran pred pokrajinsko palačo na Korzu Verdi. Lado Marchi je bil v Štandrežu poznan in cenjen; od mladih let je bil zvest športnemu društvu Juventina, bil je njegov igralec, spremljevalec in deset let tudi predsednik. Pogreb bo jutri ob 11. uri v štandreški cerkvi; od 8. ure dalje se bo od pokojnika mogoče posloviti v mrtvaški veži goriške bolnišnice.

DESKLE - Desetletnika trpinčili na osnovni šoli Zaradi nasilja sošolcev »naj se ravnatelj razreši«

Zgodba desetletnega dečka iz Bosne, ki se je poleti z materjo pridružil očetu v Sloveniji in je v petem razredu osnovne šole v Desklah trpel nasilje sošolcev, od sredine decembra, ko je prišla v medije, močno odmeva po vsej državi. Že odkar se je fantič vpisal v tamkajšnjo šolo, so ga verbalno trpinčili, žalitve pa so prerasle v telesno nasilje. Kljub naporom obupanih staršev, da bi sina zaščitili, izboljšav ni bilo. Nagodnje je na deskljski osnovni šoli prišel inšpektor, ki je ugotovil več kršitev zakonodaje, tudi neustrezno obravnavo medvrstniškega nasilja. Zaradi malomarnega opravljanja dolžnosti in nedoslednega izvrševanja zakonskih in drugih predpisanih nalog je bila svetu osnovne šole predlagana razrešitev ravnatelja, so včeraj sporočili s šolskega ministrstva.

Inšpektor republiškega Inšpektorata za šolstvo in šport je 19. januarja končal izredni inšpekcijski nadzor na osnovni šoli Deskle v zvezi z medvrstniškim nasiljem ter v zvezi s prijavo neizvajanja pouka predmetov kemije in biologije v osmem in devetem razredu v letošnjem in preteklem šolskem letu. Ugotovljenih je bilo več kršitev šolske zakonodaje. Ravnatelju Vojku Simiču in šoli so zato podali enajst odredb in devet predlogov za izboljšave pri izvedbi vzgojno-izobraževalnih dejavnosti šole, prav tako so jima izrekli še štirinajst opozoril. Po ugotovitvah inšpekcije je Sim-

čič, ki je na ravnateljskem mestu že sedemnajst let, malomarno opravljal svoje dolžnosti in ni dosledno izvrševal nalog, ki so predvidene z zakoni in drugimi predpisi, vsem učencem v prostorih šole tudi ni zagotovil varnega in spodbudnega okolja. Zaradi tega so na šoli nastale hujše posledice.

Za predlog razrešitve ravnatelja so se na inšpektoratu odločili na podlagi velikega števila ugotovljenih nepravilnosti in kršitev ter tudi na podlagi oče, da mora v navedeni zadevi ravnatelj šole kot pedagoški vodja in poslovodni organ šole, ki je hkrati tudi odgovorna oseba, prevzeti odgovornost za to, da v daljšem časovnem obdobju ni bil sposoben poskrbeti za varnost učencev in za zakonito delo zavoda. Odločitev sveta zavoda in njihovo pisno poročilo v zvezi s predlogom za razrešitev ravnatelja šolski inšpektorat pričakuje do 10. februarja, so pojasnili na ministrstvu.

Medvrstniško nasilje se je v razredu, ki ga je na deskljski osnovni šoli obiskoval deček, stopnjevalo do te mere, da ga je mati morala zaradi poškodb odpeljati k zdravniku. Ta je tedaj poklical policijo. Ravnatelj je za medije takrat povedal, da je tisti razred problematičen že od vrtca, kar je odprlo številne razprave in vprašanja o dotedanjem (ne)ukrepanju in neustreznem ravnanju vodstva šole. Dečka so nato na željo staršev prešolali v Novo Gorico. (sta, km)

NOVA GORICA - Tri aretacije Stopili na prste preprodajalcem odpadnih kovin

Novogoriški kriminalisti so te dni ob pomoči ljubljanskih in koprskih kolegov stopili na prste preprodajalcem z odpadnimi kovinami. Gre sicer za preiskavo, ki je obenem v zvezi s preiskavami je koordiniral državni EU. Aktivnosti potekajo v Italiji, Romuniji in na Madžarskem. Pravosodno sodelovanje Eurojust. V omenjenih državah je bilo opravljenih 60 hišnih preiskav, v katerih je sodelovalo 133 policistov. Do usklajene akcije organizacije Eurojust je prišlo na podlagi obvestila slovenskega državnega tožilstva, ki je prve informacije prejelo prav od novogoriških kriminalistov. Gre za prvi primer preiskovalnih aktivnosti na območju Slovenije v koordinaciji centra Eurojusta v Haagu.

Slovenski kriminalisti so opravili šest hišnih preiskav pri gospodarskih subjektih oz. v poslovnih prostorih. Tri hišne preiskave so opravili na območju Ljubljane, tri pa na območju Nove Gorice, in sicer z namenom pridobitve in zavarovanja dokazov glede utemeljenih razlogov za sum kaznivih dejanj s področja pranja denarja in korupcije. Prosto so odvzeli dvema osumljencema z novogoriškega območja in enemu z območja policijske uprave Ljubljana. Vse tri so novogoriški kriminalisti v sredo s kazensko ovadbo privedli pred preiskovalnega sodnika. »Preiskava policije v predkazenskih postopkih še vedno poteka in ni zaključena, zato drugih podrobnosti ne moremo posredovati,« so včeraj sporočili z novogoriške policijske uprave. (km)

Zaposlijo občinskega delavca

V okviru projektov za družbeno koristno delo bodo v Zagreju zaposlili za petmesečno obdobje občinskega delavca, ki bo poverjen za vzdrževanje občinskih površin in bo vozil šolabus. Prošnjo za zaposlitev lahko vložijo delavci na mobilnosti ali v dopolnilni blagajni. Prošnje zbirajo v pokrajinskem uradu za delo v Gorici do 5. februarja.

Razstava še do nedelje

V muzeju sv. Klare v Gorici bo jutri med 17. in 18. uro zaključno srečanje ob skrajšnjem zaprtju razstave Dolgo stoletje, postavljene na pobudo časopisa Isonzo Soča. Razstava bo na ogled še do nedelje, 25. januarja, med 10.30 in 12.30 ter med 16. in 18. uro.

Protikorupcijski načrt

Goriška pokrajina mora do 31. januarja posodobiti svoj protikorupcijski načrt za obdobje 2015-17. Z opombami in predlogi lahko pri posodabljanju sodelujejo tudi občani, društva in sindikalne organizacije; rok za vložitev bo zapadel 28. januarja ob 11. uri. Dokumentacija je na razpolago na spletni strani www.provincia.gorizia.it.

Koncert z glasbo Pink Floydov

V Kulturnem domu bo nocoj ob 20.30 dobrodelni koncert z glasbo Pink Floydov. Nastopili bodo člani goriške skupine Pink Passion. Prostovoljne prispevke bodo namenili pošolskemu pouku za otroke z disleksijo.

Istanti-Instants v Krminu

V občinskem muzeju v Krminu bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo Istanti-Instants. Na ogled bodo likovna dela domačina Silvana Spessota.

Pravljica jutri v Kinemaxu

V tržiščem Kinemaxu bo jutri ob 15.30 pravljica popoldan, ki ga bo animiral Lucio Treu; vstop bo prost.

Servis 242 km na uro

MELBOURNE - Na Australian opnu je Švicar Stanislas Wawrinka v zmagovitem dvoboju proti Romunu Copilu serviral 242 kilometrov na uro, kar je do sedaj najhitrejši servis letos v Melbournu. Srb Novak Đoković in Američanka Serena Williams sta suvereno opravila svoje delo v 2. krogu. Prvi je s 6:0, 6:1, 6:4 odpravil Rusa Kuznecova, druga pa je s 7:5, 6:0 odpravila Zvonarevo. Končala se je pot Italijana Lorenzija. S 6:7 (3), 7:6 (4), 6:3, 6:4 ga je premagal Kanadčan Pospisil, Camilla Giorgi pa je s 6:1, 6:4 premagala Čehinjo Smitkovo.

Znana prva polfinalista

BRISBANE - Nogometni reprezentanci Avstralije in Južne Koreje sta prvi polfinalistki azijskega pokala. Južna Koreja je po podaljšku z 2:0 strla odpor Uzbekistana, Avstralija pa je že v rednem delu z 2:0 premagala Kitajsko. Južnokorejski junak je bil Son Hueng Min (na sliki), ki je najprej zadel v v 104., nato pa še v 119. minuti. V polfinalu Južno Korejo čaka boljši iz obračuna med Iranom in Irakom, Avstralce pa čaka zmagovalček tekme med Japonsko in Združenimi arabskimi emirati.

NOGOMET - Massimo Giacomini po prvem delu nogometne A-lige

»Nekaj se premika«

Nekdanji nogometni trener in komentator na TV Koper Capodistria, Videmčan Massimo Giacomini, je prepričan, da je »scudetto« žele oddan. Prvi del sezone se je končal v nedeljo.

»Državni prvak bo znova Juventus, ki v italijanski A-ligi še nima prave konkurence. Že konec tedna bi lahko Stara dama povečala prednost. Juventus bo premagal Chievo, Roma pa ne bo zmagala proti Fiorentini,« je napovedal Giacomini.

Cenite bolj prejšnjega trenerja Antonia Conteja ali aktualnega Maxa Allegrija?

Conte je dober trener, ampak je precejšen. S Contejem je Juventus igral tipično italijansko, zelo obrambno. Uporabljal je pet branilcev, čeprav on tega ne bo nikoli priznal. Pač trdi, da igra s tremi branilci. Vsi pa dobro vemo, da ni tako, saj uporabljali tri srednje in dva bočna branilca. Zaradi tega se v evropskih pokalih Conte ni uveljavil. Allegri je veliko bolj pogumen. Je pristaš napadalnega, bolj evropskega nogometa. Zaradi tega bi se lahko Juventus dobro odrezal tudi v ligi prvakov (proti nemški Borussia Dortmund, prva tekma 24. februarja v Turinu op. av.). Še enega podatka ne smemo zanemariti.

Kateraga?

Noben Juventusov trener še ni na koncu prvega dela prvenstva zbral 46 točk.

Trener Max Allegri, ki se pri Milanu ni uveljavil, je torej v Turinu dodana vrednost.

Vprašati se moramo, zakaj se ni uveljavil v Milanu, kjer vsi vemo, da se Silvio Berlusconi rad igra trenerja in večkrat obišče slačilnico. Dober predsednik ne sme postavljati ekipe in vplivati na odločitve trenerjev. Allegrijev način igranja bo vsekakor pozitivno vplival na ves italijanski nogomet. Da se v Serie A spreminja na bolje, čeprav zelo počasi, se moramo zahvaliti nekaterim trenerjem. Poleg Allegrija bi omenil še Roberta Mancinija (Inter), Rudija Garcio (Roma), Stefana Piolija (Lazio) in Sinišo Mihajlovića (Sampdoria). Vsi igrajo z obrambo, ki jo sestavljajo štirje igralci. Res je, da je Conte osvojil tri »scudette«. V zadnjih treh sezonah pa je bil Juventus kot edina oaza v puščavi.

V Serie A se obeta oster in zanimiv boj za tretje mesto, ki še vodi v predkrog lige prvakov.

Za zadnje mesto v ligi prvakov se bo borilo veliko ekip: Lazio, Napoli, Sampdoria in tudi Fiorentina. Roma se mora pravzaprav paziti, saj bodo te ekipe ogrožale tudi drugo mesto.

Milanski ekipi spadata med »desa-paresidose«.

V obeh milanskih klubih nekaj ne gre. Ampak ne od letos. Že nekaj sezon nista konkurenčni. Inter je morda trenutno na boljšem, saj se je okrepil. Kriza Milana pa se bo še poglobila. Klub nima več strategije. Nima pravih ljudi na krmilu. Samo pogledajte, kakšne igralce so povabili v klub. Pred desetimi leti nekateri igralci, ki zdaj igrajo od prve minute, ne bi sedeli niti na klopi.

Kako bi ocenili delo trenerja Andree Stramaccionija v videmskem Udinesiju?

Ogledal sem si več tekem furlanskih črno-belih. Trener Andrea Stramaccioni je ambiciozen in dobro vodi ekipo, ki je ve-

liko slabša kot v lanskej sezoni. Udinese lahko cilja le na miren obstanek v ligi. V prvem delu prvenstva so imeli tudi nekaj smole.

Kaj pa v spodnjem delu lestvice?

Cesena in Parma sta že odpisani. Nikoli nista bili v igri. Cagliari je po zamenjavi trenerja (prišel je Gianfranco Zola) začel zmagovati. Druge ekipe v spodnjem delu lestvice so lahko zaradi tega zaskrbljene.

Katera ekipa vas je najbolj prese- netila?

Sassuolo, ker igra atraktivno in je zbral kar lepo število točk. Ne smemo pa pozabiti na Sampdoria, ki se bo borila za ligo prvakov.

Zakaj se italijanske ekipe ne uspe- jo uveljaviti v Evropi?

Eden od razlogov je ta, da se igralci italijanskih ekip veliko manj gibajo brez žoge. Nekateri špekulirajo in so mirni. Pri Barceloni se na primer vsi usklajeno premikajo. Nihče ne miruje. To pa ni edini razlog. Morda se v Italiji vse napake začnajo v mladinskih ekipah. Pozabili smo, kako se ustvari dobre nogometaše. Ničesar ne načrtujemo. Samo improviziramo.

Predsednik FIGC Carlo Tavecchio najbrž ni prava oseba, ki bi pomagala italijanskemu nogometu, da se dvigne na višjo raven.

To ste vi povedali (smeh) in jaz se popolnoma strinjam z vami. Tavecchio je bi-

Massimo Giacomini (zgoraj) pravi, da ima Allegrija (desno) raje kot Conteja

ANSA

rokrat stare šole. Je izjemno izkušen, saj je že celo življenje v samem vrhu italijanskega nogometa. Prav zaradi tega ne bo naredil nobene revolucije, temveč bo obdržal »status quo«. V vrhu italijanske zveze ima prijatelje in botre, ki jim ne bo škodil. Sedemdesetletniki bi morali raje uživati v po-koju in doma skrbeti za svoje vnuke. Jaz

sem se umaknil, čeprav so mi ponujali raz- norazne funkcije. Rekel sem jim, naj raje zaupajo mladim. Tavecchio pa tega ni sposoben storiti. Za mesto predsednika je čakal predolgo in pokuril je veliko energij. Z veliko težavo ga bomo spodnesli s stolčka (smeh).

Jan Grgič

SP v deskanju: Marguč 3. na SP, Košir brez kolajne

KREISCHBERG - Slovenski deskar Rok Marguč na svetovnem prvenstvu v paralelnem slalomu v Lachtalu ni ubranil naslova prvaka, je pa nadaljeval zbiranje odličij, še s tretjega prvenstva po vrsti bo domov prinesel kolajno. Tokrat je osvojil bron, Sloveniji pa na deskarskih prvenstvih priboril deseto odličje, po njegovi zaslugi so v zbirki štiri.T ekmovalca iz okolice Laškega sta premagala le Italijan Roland Fischnaller, edini, ki je v sezoni svetovnega pokala dobil dve tekmi in ki ga je v polfinalu v medsebojnem obračunu tudi zaustavil, ter Rus Andrej Soboljev, ki je bil v četrtfinalu usoden za Žana Koširja, najhitrejšega v kvalifikacijah.

SMUČANJE - V Kitzbühlu bo danes superkombinacija za svetovni pokal alpskih smučarjev: Ob 11.30 bo superve- slalom, ob 16.45 pa slalom. Na treningu smuka na slovi- tem Streifu je najboljši čas včeraj postavil Norvežan Kjetil Jansrud.

BIATLON - Slovenski biatlonec Jakov Fak je na sprinterski tekmi v Anterselvi osvojil tretje mesto. Zmagal je Nemec Si- monom Schemppom.

PLANINSKI SVET

Izlet po tržaški okolici

V januarju, ko se izkušeni in do- bro trenirani planinci podajajo na zahtevne zimske ture, osvajajo zasne- žene vrhove in uživajo ob vtroglih spustih, pripravljajo Slovensko planin- sko društvo Trst za svoje manj treni- rane člane tradicionalni izlet po trža- ški okolici. Namen pohoda je v odkri- vanju nekaterih predelov mestne oko- lice ali primestnih predelov, v katerih se običajno ne zaustavljamo, v spo- znavanju njihove zgodovine, krajevnih posebnosti in zanimivosti, dragoceno- sti, ki se ob spajanju z mestnim tkivom, žal naglo izgublja.

Kot cilj letošnjega pohoda si je društvo izbralo Kontovel, izredno za- nimivo vas, ki je do nedavna ohrani- la svoj nekdanji značaj. Po ogledu va- ških zanimivosti se bodo pohodniki sprehodili po kraškem robu vse do Obeliska. Med potjo pa si bodo ogle- dali nekaj objektov, ostankov iz Prve svetovne vojne.

Izlet bo v nedeljo, 25. januarja 2015. Zbirališče ob 8.30 na parkiriš- ču pred cerkvico posvečeno Materi Božji na Kontovelu (na meji med Kontovelom in Prosekom). Udeležen- cem priporočamo uporabo javnih pro- metnih sredstev. Do zbirališča vozita

avtobusa št. 42 in 44., Obelisk pa je tu- di dobro povezan z mestnim središ- čem. Za povratek bo vsekakor na raz- polago društveni kombi. Pohod traja od 3 do 4 ure. Primeren je za vse, nuj- na je planinska, visoka obutev.

Članarina SPDT

Društvena članarina in zavarovalnina Planinske zveze Slovenije, za obiskovanje gora in za druge dejavno- sti v naravi, velja le do 31. januarja. Za obnovitev društvene članarine in zavarovanja, oziroma za vpis novih članov, bodo odborniki SPDT-ja na razpolago s sledečim urnikom: v po-

nedeljek, 26. januarja od 19.00 do 20.30 v društveni postojanki v Bo- ljuncu, hišna številka 44; v torek, 27. januarja od 10.00 do 13.00 ure na društvenem sedežu, Ul. s. Frančiška 20; v četrtek, 29. januarja od 10.00 do 13.00 ure na društvenem sedežu, Ul. s. Frančiška 20.

ODBOJKA - Odbojkarice združene ekipe Zalet Sloga jutri za preboj v deželni pokal

»Četrte, zdaj in na koncu«

Zadnji krog prvega dela deželne C-lige je za Zalet Sloga, paradno ekipo naše ženske odbojke, zelo pomemben. Odločal bo namreč o njeni uvrstitvi v finale deželnega pokala, ki bo konec prihodnjega tedna v Krmini in San Giovanni al Natisone. V pokalno tekmovalje se uvrstijo prve štiri najboljše ekipe po prvem delu. Tri mesta so oddana Vivilu, Estvolleyju in Pordenonu. Za četrto mesto se še potegujejo Zalet, Volleybas in Rizzi. Naše igralko o sebi odločajo same. Dovolj je namreč, da na jutrišnjem gostovanju v Reani pri ekipi RojalKennedy osvojijo točko. Nasprotnik ima na lestvici enajst točk manj od odbojkaric Zaleta. A trener združene ekipe Edi Bosich svari pred podcenjevanjem. Zalet na igrišču jutrišnjega nasprotnika še ni zmagal, nasprotnik pa po trenerjevi oceni velja več kot kaže njegov položaj na lestvici. Vodilnemu Vivilu, ki je v ligi, kot kaže, razred zase, je, na primer, iztrgal set, dva od treh preostalih pa izgubil na razliko, kar ni uspelo še nikomur. »Seveda lahko in moremo zmagati, a potrebni bosta kompaktnost in velika želja,« pravi Bosich. Odbojkarice Zaleta so doslej že osvojile 29 točk, kolikor lani po prvem delu. Če bodo točke osvojile tudi jutri, bodo izboljšale lanske rezultate.

»Uvrstitev v deželni pokal bi še povečala naš ugled v deželi, kjer nas tako in tako zelo cenijo. Četrto mesto pa mora biti tudi naš končni sezonski cilj. Ne prinaša nič konkretnega, a bi bil še korak naprej na poti združene ekipe, ki bi tako potrdila, da je v tej ligi vsako leto za stopničko boljša. To bi predstavljalo dobro osnovo za naslednjo

Trener Edi Bosich

FOTODAMJ@N

sezono,« že razmišlja Bosich tudi o povratnem delu.

D-LIGA

Važno na Opčinah

Tekma moške D-lige na Opčinah med Slogo Tabor in Reanu je osrednja v jutrišnjem krogu. Z tretji zaporedno zmago bi se namreč slogaši povzpeli na 2. mesto. Olympia bo v Gorici gostili vodilni Cervignano, mladinci Soče pa bodo skupali okrepiti svoj soliden položaj z zmago v Trstu proti Alturi.

V ženski D-ligi čaka odbojkarice Zaleta Kontovel na papirju lahka domača tekma proti Fiumicellu. Uspeh predstavlja še korak do vse bližje uvrstitve v skupino za napredovanje.

MOŠKA B2-LIGA - V nedeljo

Zmaga je za obe ekipi nujna

Moška B2-liga je za naše ljubitelje odbojke letos še kako zanimiva, saj se tako združena ekipa Olympia kot Sloga Tabor Televisa še potegujeta za visoko končno uvrstitev.

Tokrat bodo doma igrali Tržačani. V Repnu bodo v nedeljo gostili mladinsko ekipo prvoligaša iz Padove. Ta je na začetku sezone presenetljivo premagala Sisley, Bibione in Bassano, zdaj pa že pet krogov izgublja tako z boljšimi kot s slabšimi ekipami. Ima deset točk in se bori za obstanek. Za domače odbojkarje je zmaga seveda imperativ, doslej so doma tudi vedno igrali prepričljivo. Tudi zadnjič, ko so sicer prvič prepustili zmago močni Villafranci. Trener Jerončič lahko zdaj izbiro med vsemi igralci. Pogostokrat menjuje postavbo, kdo bo na začetku igral v nedeljo tako pravzaprav ni jasno. Vse igralce drži na nitki.

Združena ekipa Olympie, Soče in Vala bo igrali proti Zaneju pri Vicenzi. Ta je doma osvojil 11 od 18 možnih točk, v gosteh pa le tri, prejšnji teden v Padovi. Zakaj je tako, ni težko razložiti: najboljši igralec moštva, korektor Massimo Maniero, po dogovoru z upravo igra le na domačih tekmah. Zato je Zane v Vicenzi nevaren tekmelec. Na tekmo se Goričani, kot vedno, pripravljajo tako, da ne zane-marijo nobene podrobnosti. Pri Valu so si za treninge izposodili žoge znamke mikasa, s katerimi doma igrajo nasprotniki. V torek so v svoji dvorani na prijateljski tekmi gostili slovenskega prvoligaša iz Šempetra Govolleyja. Tekma je bila za obe koristna (Olympia je osvojila vse štiri sete) in dogovorili so se, da se bodo še srečali. Zane so podrobno analizirali. »Zdi se nam, da je taktična priprava v tej ligi zelo pomembna, v tem elementu so fantje letos najbolj napredovali,« pravi pomočnik trenerja Marchesinija Robert Makuc.

Nedeljsko gostovanje in gostovanje prihodnjega četrtka v Trevisu (zaostala tekma) bosta ponudili odgovor na vprašanje, ali se lahko že letos celo borijo za play-off, čeprav so v ligi novinci. Vsi igralci so zdravi, poškodb letos še ni bilo, med prazniki pa so tudi napolnili akumulatorje z dodatnim delom s trenerjem za kondicijo Batistutto, saj so imeli srečo, da je bila prva tekma v nobem letu preložena. (ak)

SMUČANJE

Pokal Novi in Pokal Barich Brdine in Mladine

Konec tedna bo spored deželnih smučarskih tekem zelo pester. Razmere na smučiščih v naši deželi so se končno kolikor toliko normalizirale, proge so utrjene, nižje temperature še dodatno pomirjujejo organizatorje tekme. Med temi bosta tudi SK Brdina in ŠD Mladina. Openški klub bo jutri na Varmostu v kraju Forn di Sopra organiziral veleslalom za Pokal Nova, namenjen kategorijam dečkov in naraščajnikov. Nastopili bodo torej tudi tekmovalci in tekmovalke združene zamejske ekipe. V organizacijski stroj za tekmo je vključenih tudi okrog 15 pripadnikov SK Brdina, več izmed njih se bo na smučišče odpravilo že danes, je povedal predsednik kluba Marko Piccini.

Isti tekmovalci bodo v nedeljo na Trbižu nastopili na slalomu za Pokal Dvigala Barich, ki ga organizira ŠD Mladina. Direktor tekme Ennio Bogatez je povedal, da se bo tekma odvijala na tehnično zahtevni progi Presnig C. Organizacija dveh voženj zahteva veliko dela, skupno bo angažiranih več kot 30 prostovoljcev. To bo za dečke in naraščajnike drugi slalom sezone, v kateri so neugodne snežne razmere že zahtevale veliko sprememb koledarja in povzročile težave organizacijske narave. »Toda vsemu bomo kos, saj naša društva slovijo po tem, da izvrstno organizirajo tekme,« pravi Bogatez.

V nedeljo bo v Forniju tudi priljubljene, že 31. Pokal Biberon za najmlajše kategorije.

HOCKEY IN LINE

Polet jutri v Pisi

V 12. krogu najvišje hokejske lige na rolerjih bodo igralci moštva Polet Kwins jutri gostovali v Pisi pri ekipi Molinese, ki z 18 točkami zaseda na lestvici peto mesto in je resen kandidat za nastop v končnici za naslov. Dosedanji potek prvenstva kaže, da bo za openske konje zelo težko osvojiti kakšno točko, čeprav so prejšnji teden visoko postavljene Cittadelli nudili zelo močan odpor in se je morda pokazalo, da o obstanku le ne bo odločal samo povratni dvoboj na Opčinah proti rimskim mamutom.

Nogomet: Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je med drugimi s prepo-vedjo igranja za en krog zaradi seštevka rumenih kartonov kaznovala tudi nogometaša Brega Jacopo Latin in Matteo Cigliani ter nogometaša Sovodenj Štefano Biasiol.

Obvestila

ASD MLADINA vabi društvene člane in tekmovalce na zamejsko smučarsko prvenstvo, ki bo potekalo v nedeljo, 1. februarja, na progi Cimacuta v Forni di Sopra. Vpisovanje na tel. 347-0473606 Tamara Majer.

ZŠSDI sporoča, da bo v ponedeljek, 26. januarja ob 20. uri na sedežu ZŠSDI v Trstu seja nogometne komisije za tržaška društva.

SK DEVIN vabi na 33. zamejsko smučarsko prvenstvo Pokal ZŠSDI 2015, ki bo v nedeljo 1. februarja v kraju Forni di Sopra na progi Cimacuta. Možen je avtobusni prevoz. Vpisovanje do srede 28. januarja. Informacije na info@skdevin.it ali na tel.št. 040 2032151 - 340 2232538.

SMUČARSKA KOMISIJA ZŠSDI nudi udeležencem 33. Zamejskega smučarskega prvenstva, prevoz s športnim avtobusom ZŠSDI na kraj tekmovalja v Forni di Sopra. Vse zainteresirane prosimo, da se čim prej prijavijo pri svojem društvu, SK Brdina ŠD Mladina, SK Devin, SPDT in SPDG najkasneje do srede 28. januarja 2015.

SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo 25. januarja, ob priliki smučarskih tečajev na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke Esso na Opčinah. Prosimo za točnost. Informacije in rezervacije: Vanja 3355476663.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM vabi otroke od 3. do 6. leta starosti na vadbo osnovne motorike, ki poteka vsak ponedeljek in petek od 16.30 do 17.30 v prostorih Sklada M. Čuk (Proseška ul.) na Opčinah. Prijava do konca januarja. Info in vpis na tel. št. 3343611757 (Kristina).

ZLATI LET 2014 - Nominiranci za nogomet

Finalisti so ...

Zlati let, nagrado, ki jo Primorski dnevnik podeljuje najboljšim slovensko govorečim odbojkarjem, odbojkaricam, košarkarjem in nogometašem iz Italije, najboljšemu trenerju in drugim športnikom, ki so se izkazali v sončnem letu 2014, bomo letos podelili trinajstič in četrtrtič zapored v sodelovanju z ZŠSDI, ki bo na prireditvi nagradilo tudi najzaslužnejše odbornike.

Danes predstavljamo finaliste izbora v nogometu. Komisija trenerjev in novinarjev je izbirala med slovensko govorečimi nogometaši (rojenimi v Italiji), ki so v letu 2014 igrali pri naših klubih. Seznam vseh kandidatov smo objavili prejšnji teden.

Izbor igralcev, ki so se uvrstili v finale, zaobjema širok spekter, saj nastopajo pri različnih naših klubih v različnih kategorijah, od D- do 2. amaterske lige: Edvin Carli (Vesna), Matej Ferletič (Mladost), Goran Kerpan (Vesna), Jar Martini (Breg), Matteo Pipan (Zarja), Stefano Simeoni (Kras). Med letošnjimi finalisti sta lanske nogometni oskarji (letos smo našo nagrado preimenovali v zlati let), vratar Vesne Edvin Carli in mladinski oskar za leto 2010 Goran Kerpan, ki prav tako igra v članski ekipi kriškega društva. Največ oskarjev je prejel nekdanji napadalec Juventine, Štandrezč Christian Devetak (letnik 1979), ki se zdaj rekreativno ukvarja z nogometom, saj igra z ljubitelji Sovodenj. Devetak je zmagal štiri oskarje (2002, 03, 04, 05). Po dva je osvojil nekdanji igralec Triestine in Krasa (zdaj igra za tržiški Ufem) Alen Carli (2010 in 11).

Med mladimi nogometaši je komisija izbirala med letniki 1996 do 1999: David Colja (Vesna), Simon Čavdek (Sovodnje/Pro Gorizia), Ivan Kocman (Kras), Edoardo Komjanc (Juventina), Jan Košuta (Kras), Nikolaj Pavletič (Sovodnje). Med nominiranci so nekateri, ki igrajo pomembno vlogo tudi v član-

ZLATI LET ZA NAJBOLJŠEGA NOGOMETAŠA

NOMINIRANCI SO: Edvin Carli (Vesna), Matej Ferletič (Mladost), Goran Kerpan (Vesna), Jar Martini (Breg), Matteo Pipan (Zarja), Stefano Simeoni (Kras)

ZLATI LET ZA NAJBOLJŠEGA MLADEGA NOGOMETAŠA

NOMINIRANCI SO: David Colja (Vesna), Simon Čavdek (Sovodnje/Pro Gorizia), Ivan Kocman (Kras), Edoardo Komjanc (Juventina), Jan Košuta (Kras), Nikolaj Pavletič (Sovodnje).

skih ekipah svojih klubov: David Colja pri kriški Vesni v elitni ligi (lani je igral za vižoveljsko Sistiano) in Nikolaj Pavletič (Sovodnje, 1. AL). Simon Čavdek je v lanske sezoni igral za naraščajnike Sovodenj, v novi sezoni pa se je preselil k Pro Goriziji, ki igra v deželnem prvenstvu naraščajnikov (uvrstili so se v skupino za prvaka). Če sta Colja in Pavletič že naredila krstni nastop v članski ekipi, bodo drugi mladi morda že letos imeli priložnost, da se preizkusijo tudi v članski konkurenci.

Letošnji izbor finalistov vključuje rekordno število klubov: pet v članski konkurenci (Breg, Kras, Mladost, Vesna in Zarja) ter štiri pri mladih (Juventina, Kras, Sovodnje in Vesna). Nogometašev je letos dvanajst (in ne deset), ker sta po dva v obeh kategorijah (člani in mladi) prejela enako število točk.

Vse nominirance vabimo, da se udeležijo slavnostne podelitve, ki bo v sredo, 28. januarja, ob 18.30 v Kulturnem domu na Proseku.

Člani: E. Carli

Člani: M. Ferletič

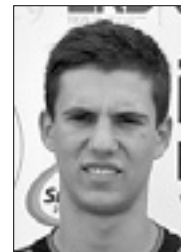
Člani: G. Kerpan

Člani: J. Martini

Člani: M. Pipan

Člani: S. Simeoni

Mladi: D. Colja

Mladi: S. Čavdek

Mladi: I. Kocman

Mladi: E. Komjanc

Mladi: J. Košuta

Mladi: N. Pavletič

Vabljeni!

Tržačani in Furlani: **V BOJU!**

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Katoličani, ne razmnožujte se kot zajci!«

Papež Frančišek

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

V življenju je malo gotovosti. Ena izmed teh se nedvomno skriva v dejstvu, da odnosi med sosedi niso vedno s cvetjem postlani. Od časa do časa bi svojemu sosedu iz srca želeli, da bi se spotaknil: vedno tam pred očmi, tako podoben, a vendarle tako različen, s svojimi neumnimi prepričanji in dejanji, neumesten, zoprni, brezvezen ... Ko govorimo o odnosih med dvema bližnjima skupnostma postane stvar še bolj zapletena. V teku časa se izoblikujejo govorice in klišejsko gledanje enega na račun drugega. Med Tržačani in Furlani situacija ni nič drugačen ... Pogubno pa bi bilo na vse to gledati zgolj z blazno resnega zornega kota. Avtoironija predstavlja odlično sredstvo za medsebojno spoznavanje in ovrednotenje kulturnega bogastva teritorija.

Mladi Tržačan Diego Manna (na posnetku levo), po izobrazbi biolog, sodelavec spletnega časopisa bora.la, avtor številnih knjig v tržaškem narečju in del o dolgih evropskih popotovanjih s kolesom si je tako zamislil namizno igro Friko. Gre za posebno različico igre Risiko, kjer zemljevid prikazuje Furlanijo-Julijsko krajino in mora Tržačan poskusiti s svojimi armadami osvojiti deželo, Furlan pa se spustiti v obratno misijo. Ključ do uspeha predstavlja tudi grafično valbljiva podoba, za katero je poskrbela Erika Ronchin (na posnetku desno) ... V izredno kratkem času je bilo prodanih 1.000 izvodov igre, ponatis in nova naklada pa sta že v pripravi. Februarja bo za ceno petindvajsetih evrov na vo-

ljo druga prenovljena izdaja. Kaj je o vsem tem Šumu povedal avtor Diego Manna?

Frico je tipična furlanska jed, sestavini katera sta mdr. krompir in sir. Igra Frico pa?

Frico je igra, ki uprizarja boj med dvema kulturama. Njegova osnova sloni na ironičnem gledanju na tradicionalno rivalstvo med Trstom in Vidmom. Preko igre in torej zabave igralci boljše spoznajo tradicijo in realnost drug drugega.

Projekt je stopil v živo s spletnim zbiranjem potrebnih finančnih sredstev t.i. crowdfunding...

Crowdfunding predstavlja prijetno spoznanje. Bil sem dobesedno začuden nad navdušenim odzivom res mnogih posameznikov. Ne gre za preprosto

zbiranje finančnih sredstev, pred tem je namreč faza promocije, ki omogoča vzpostavitev pravcate mreže stikov, sodelovanj. Na tej podlagi se lahko skupaj načrtuje nadaljnje delo, saj imaš že vsaj približno predstavbo o končnem rezultatu. Naš projekt se je tako nadgrajeval in igra je doživela otipljive izboljšave.

Katere so lastnosti tipičnega Tržačana, »Trieština«?

Lahko jih strnemo pod motom Viva l'A e po bon, sposobnost jemanja življenja z lahkotnejšega zornega kota. To pa lahko ima dva različna učinka. Ko prevlada interpretacija, da mora ostati vse kot je, ker karkoli se zgodi bo itak v redu in torej nima smisla narediti ničesar, se ustvari kozmičen »no se pol«. Na drugi strani pa lahko pride do aktivnega soustvarjanja, ker si moramo za srečno življenje sami ustvariti pogoje. Tudi najbolj leni bodo lahko dobili lasten način, kako to storiti. Tržačane dobro opisuje še ljudski rek: »Far el mona per no pagar dazio«.

Kaj pa Furlan?

V kolektivni zavesti predstavljajo Furlani poosebljeno delavnost in poštenost. To ne pomeni, da je njihovo življenje popolnoma zavzeto delu ali da se ne znajo zabavati, čeprav ironično poudarjamo in napihujemo ravno ti lastnosti. Preprosto: Furlani znajo ločiti različne aspekte življenja in se trudijo, da dosežejo lastne cilje s tipično furlansko učinkovitostjo.

V igri ni nobene sledi o prisotnosti Slovencev v Italiji, kako to?

Menim, da so Slovenci sestavni del Trsta. V načrtovalni fazi smo sprva imeli zamisel, da bi tržaške armade razdelili na podlagi geografske razporejenosti, torej Kraševci, meščani in klanfadori. Na koncu smo se opredelili na razvrstitev po tipologijah (bobe, nagane in legere), kar zaobjema kratko malo vse, brez prevelikih razlikovanj. Zamislili smo si tudi, da bi napisi v igri bili v treh jezikih: italijanščini (v povezavi s tržaškim dialektom), furlanščini in slovenščini. Z grafičnega vidika pa se je to izkazalo za preveč nasičeno varianto. Lahko bi sicer uvedli, kakšno igralno karto, ki se neposredno navezuje na Slovence, kot je lahko npr. karta o Kraški ohceti. Vendar nič ni izgubljeno, še je čas. Imamo cel spisek idej, ki bi jih želeli izvesti v prihodnosti. Katerikoli nasvet je več kot dobrodošel, pišite nam na naslov: mononbehavior@yaho.it.

Postavimo se v vlogo Nostradamusa. Kdo bo na koncu zavladal deželi?

Dežela je dovolj velika za vse. Furlani naj imajo v rokah vladno in s tem delo in odgovornost. Tržačanom pa naj ostanejo Barkovlje, Kras, osmice, špric, rek Viva l'A e po bon in možnost, da se pritožujejo nad nadvlado Furlanov. In živeli so srečni do konca dni.

Burja, tramvaj in ...

Za igro Frico so značilne številne igralne karte, ki uprizarjajo tipične lastnosti realnosti teritorija. Za vas smo pripravili izbor nekaterih izmed teh:

Bora (burja): nemiren nepredvidljiv veter, ki pride in gre, kakor se mu zazdi. Za sabo pomete vse, kar dobi na svoji poti...

Lis blestemis (kletvice): fantazija tvojih armad se lahko razbohoti v iskanju novih, številnih kletvic. Učinkovita rešitev, ko nič ne poteka, kot bi moralo.

Monte Grisa (Vejna): za prijatelje »formagin«. Če zaprosite za božjo pomoč, se lahko neprizanesljiva usoda prelevi v bolj spodbuden iztek.

Panole (koruza): eksplozivno koruzo lahko uporabite kot »cluster bombo«, neumno, (ne)inteligentno orožje.

Tran de Opcina (Openski tramvaj): In t'de tramvaj uo'pnske ni žljafjo zmjer'm prou ...

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Gremo k Savotu?

Že dober mesec dni se šepeta in klepeta o tem, da je legendarni, vsem poznani Savo (**Foto Damj@n**), ki smo ga do pred kratkim obiskovali v openskem pubu, odprl nov lokal v Trstu v prehodu Fenice. Obiskali smo ga v ponedeljek zvečer, ko se je med tekanjem po lokalu od stranke do stranke, posvetil tudi Šumu. Savo se že od 21. leta ukvarja z gostinstvom, v katerem si je nabral nešteto dragocenih izkušenj.

Ime in priimek: Savo Lipovec
Letnik: 1977

Iz: »Zadnjih 25 let sem Barkovljan, sicer pa sem meščan, od Sv. Jakoba.«
Najljubša pijača: rum

Kako si začel svojo pot?

Začel sem leta 1999 v baru pri Boru, potem sem odprl lokal na Drevoredu 20. septembra, kjer sem se prvič srečal z italijanskim ambientom. Takrat je bilo še neobičajno, da si je Slovenec upal odpreti lokal prav tam in imel sem tudi nekaj te-

žav z italijanskimi desničarji ... Danes je popolnoma drugače. Sicer pa sem bil tam le nekaj mesecev, potem sem imel lokal pri Sireni, nato na Sv. Justu, na Gradini pri Doberdobu, v Barkovljah, nakar sem šest let običal na Opčinah.

Kaj misliš s tem, da je danes popolnoma drugače?

Ljudje so drugačni, večkrat me kdo vpraša, kateri jezik govorim. Slovenščine se ne sliši več tako pogosto v mestnem središču, gotovo je slišati več srbsčine. Zdaj je nasploh več tujcev v mestu in so ljudje veliko bolj odprti. Nekoč so ti rekli »sciao« in konec, danes pa se zanimajo in sprašujejo.

Velikokrat si se že preselil ...

Zelo mi je všeč iskati nove izzive, se premikati, Na Opčinah sem ostal veliko časa, še sam se temu čudim. Tam pa sem ostal toliko časa tudi zaradi vas mladih, ki ste obiskovali pub.

Kako to, da si se odločil za lokacijo v prehodu Fenice?

Dolgo sem iskal lokacijo, želel sem se vrniti v mesto. Prehod Fenice je precej mrtva točka. Všeč mi je, da te ljudje najdejo, včasih tudi slučajno, ne pa da ti padejo direktno v usta, ker ti je potem že vse dano in se ne potrušiš dovolj.

Na kaj ciljaš tukaj?

Moj cilj je, da zrastem, oziroma dozorim, in se privadam na »dnevno življenje« ... No, cilj naj bi bil ta. Lokal je namenjen nekoliko starejšim. Tudi pijače so usklajene s tem ciljem: nimam niti špricev niti cenenih žganih pijač, ki jih največ pijejo mladi. Imam veliko vrst piva - belgijsko, holandsko, irsko, nemško, in menuje za kosila in večerje, ki so različni dvakrat na dan. Sicer pa je še vse v evoluciji in bo tako še kakšno leto.

Torej nič več fešt pri Savotu vsako soboto do treh zjutraj ...?

Tako nekako ... (Savotu to sicer v preteklih tednih ni uspelo ravno najbolje op. Šum)

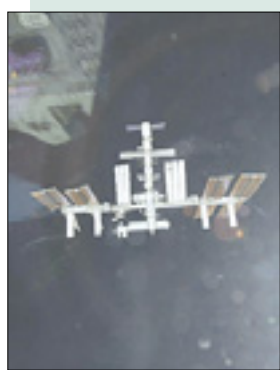
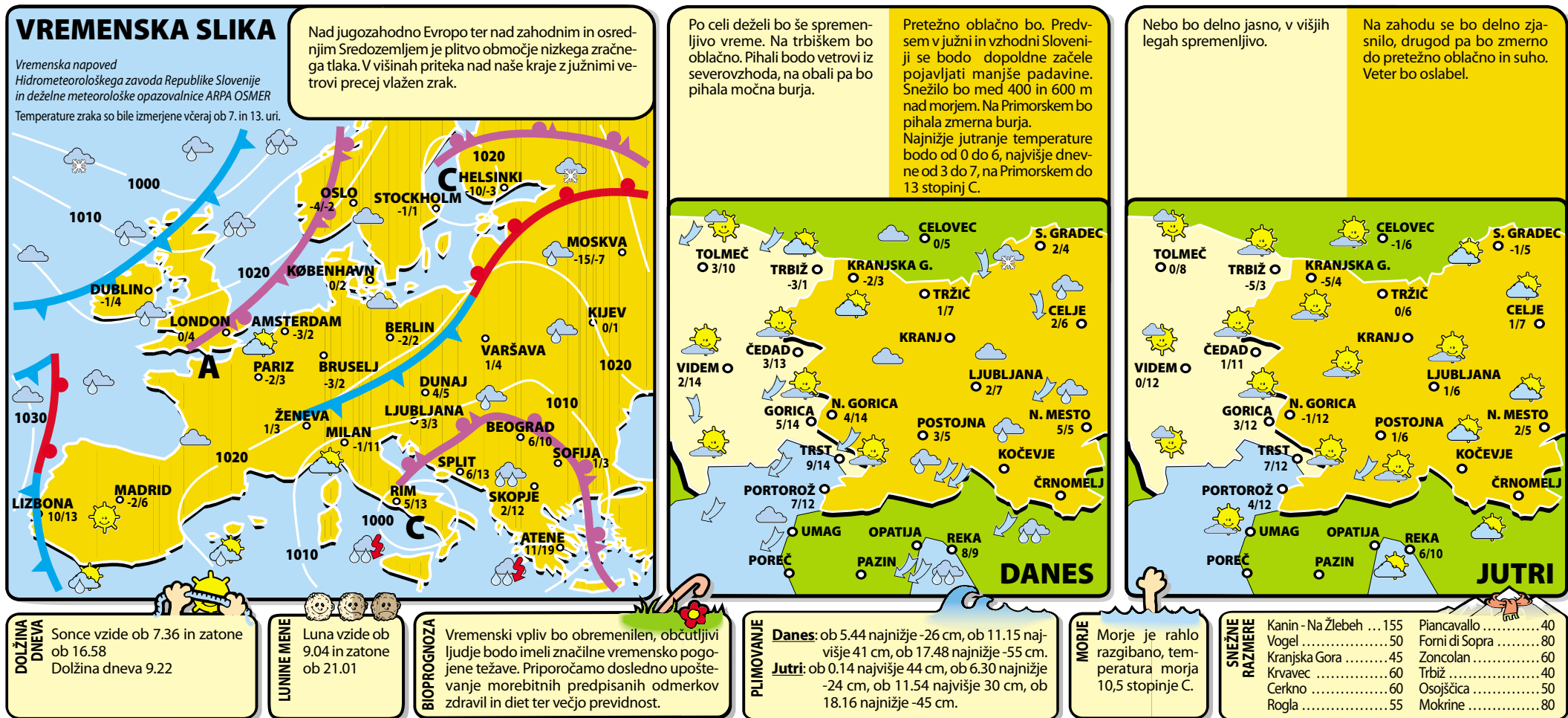
Kateri so plusi in minusi tvojega poklica?

Imaš zelo malo časa zase. Ampak po drugi strani sem že tako zabubljen v to delo, da tudi zdaj, ko sem nekaj časa »pavziral« in sem imel čas zase, tega nisem znal izkoristiti ... Plus je, da si vedno z ljudmi, spoznaš veliko ljudi, predvsem pa: lahko si sam svoje sreče kovač.

Katera je skrivnost, ki vodi k uspehu?

Skušam narediti tako, da stranke usmerjam lokal. Sam dam sredstva, potem stranke izberejo, kaj imajo raje. Tako se izoblikuje lokal, ki je všeč strankam.

Google ima tudi načrte v vesolju

NEW YORK - Ameriško zasebno podjetje SpaceX, ki se ukvarja z vesoljskimi plovili in tehnologijami, je pridobilo dodatno milijardo dolarjev visoko naložbo. Zagotovila sta jih ameriški tehnološki velikan Google in finančna družba Fidelity ter s tem pridobila okrog 10-odstotni delež v podjetju, je poročala francoska tiskovna agencija AFP. Podjetje SpaceX v torkovem sporočilu ni pojasnilo, v kakšne namene bodo porabili sveža sredstva, vendar pa do nove naložbe prihaja v luči novembrske najave ustanovitelja podjetja Elona Muska, da želi postaviti omrežje satelitov za zagotavljanje interneta na globalni ravni. Ta načrt sovpada z Googlevimi prizadevanji za zagotovitev dostopa do interneta tudi na bolj odročnih območjih sveta.

Ženska iz Jordanije rodila v letalu nad Atlantikom

NEW YORK - Ženska iz Jordanije je nad Atlantikom na poletu iz Amana proti New Yorku rodila deklico. 33-letnica sta pri porodu pomagala medicinska sestra in zdravnik, ki sta bila slučajno na letalu družbe Royal Jordanian. Deklica se je rodila okoli 17.30 po newyorškem času, ko je bilo letalo nad Atlantskim oceanom. Po navedbah zdravnika je šlo za bolj kot ne običajen porod. Dojenčica je tehtala 2,7 kilograma. Letalo boeing dreamliner je prestalo na letališču John F. Kennedy zvečer po krajevnem času po 11 urah in pol leta. Mamico, ki je potovala sama, in dojenčico so prepeljali v bližnjo bolnišnico. Obe se počutita dobro.

ATENE - V nedeljo predčasne parlamentarne volitve

Grčiji se obeta zmaga Sirize

ATENE - V Grčiji bodo v nedeljo predčasne parlamentarne volitve, na katerih se državi po 40 letih obeta politični obrat in morda prva levo usmerjena vlada. Skoraj ni dvoma, da bo zmagala stranka Siriza, ki obubožanim Grkom obljublja konec varčevanja in odpis dolgov prezadolžene države, je pa vprašanje, ali bo lahko sama sestavila vlado. Grki morajo na volišča, potem ko poslanec demembra lani v treh poskusih ni uspelo izvoliti predsednika države. Predčasne volitve so še dodatno razburkale politično, družbeno in gospodarsko ozračje v tej južnoevropski državi.

Za sedeže v parlamentu se poteguje 22 strank in zavezništov, glede na javnomnenjske raziskave pa bo triodstotni parlamentarni prag uspelo preseči osmim. Najbolje kaže levičarski Sirizi Aleksisa Ciprasa, ki bi jo glede na rezultate nedavnih javnomnenjskih raziskav podprlo nekaj čez 30 odstotkov volivcev, njena edina resna konkurenca, vladajoča Nova Demokracija Antonisa Samarasa na drugem mestu pa bi zbrala okoli 27 odstotkov glasov.

George Pagulatos, profesor evropske politike in ekonomije na Univerzi v Atenah uspeh Sirize vidi kot posledico fiskalne discipline v času krize, ki je občutno poslabšala socialne razmere. Kot je pojasnil, ima sprva skrajno levo stranko zdaj močno podporo v srednjem razredu, ki se počuti žrtev politike zategovanja pasu. Kljub skrajno levim stališčem in populizmu pa Siriza v osnovi ostaja proevropska stranka in podpira članstvo Grčije v območju evra.

Tretja najmočnejša sila je glede na ankete proevropska sredinska stranka To Potami (Reka). Sledijo skrajno desna Zlata zora, komunisti ter sedanja koalicijska partnerica Nove demokracije, socialistična stranka Pasok.

Novoustanovljeno gibanje demokratov in socialistov (Kidiso) nekdanjega premierja Georgea Papandreuja in nacionalistična stranka Neodvisni Grki pa sta pred volitvami v negotovosti, ali jima bo sploh uspelo priti v parlament.

Grška volilna zakonodaja za zmagovalko volitev predvideva nagrado, saj se 250 od 300 sedežev proporcionalno razdeli med stranke glede na deleže glasov, ki so jih prejele, najmočnejša stranka pa dobi še 50 dodatnih sedežev, kar naj bi okrepilo možnosti za oblikovanje stabilne vlade. Če zmagovalka kljub temu nima absolutne večine v parlamentu, zakonodaja predvideva največ štiri kroge pogovorov. Če na njih dogovora ne dosežejo, sledi razpustitev parlamenta in v 30 dneh razpis novih predčasnih volitev, kot se je zgodilo leta 2012.

Pagulatos meni, da so slednje malo verjetne, saj bi to popolnoma destabiliziralo državo. Po njegovem mnenju je najverjetnejši scenarij ta, da bo morala Siriza sestaviti koalicijsko vlado, kot najverjetnejšo partnerico pa vidi sredinsko To Potami. Paradoksalno je možna partnerica tudi nacionalistična in populistična desna stranka Neodvisni Grki, ki jo s Sirizo družijo odločno nasprotovanje varčevalni politiki, je nedavno v Bruslju dejal Pagulatos.

Po mnenju Georgea Lambrinidisa iz grške Šole za javno upravo pa ni nemogoče, da bi vlado sestavili celo Siriza in Nova Demokracija. Spomnil je, da sta bila sedanja koalicijska partnerja Nova Demokracija in Pasok zaprisežena sovražnika skoraj 38 let.

Cipras Grkom obljublja takojšen konec varčevalne politike, saj so morali po prepričanju Sirize predolgo in preveč zategovati pasove. Minimalne plače v zasebnem sektorju naj bi zvišali s 586 na 791 evrov, zvišali naj bi najnižje pokojnine, ustavili privatizacije, 9500 odpuščenih v javnem sektorju naj bi se vrnilo na svoja delovna mesta, 300.000 najrevnejšim grškim gospodinjstvom pa bi subvencionirali

elektriko. Za to bi vodja Sirize namenil skoraj 12 milijard evrov.

Njegov najpomembnejši cilj pa je več kot 50-odstotni odpis grškega dolga, ki naj bi ga odobrili na mednarodni konferenci upnikov, podobni londonski, na kateri so po drugi svetovni vojni dolgove odpisali Nemčiji.

Politik Sirize Gianis Dragasakis, ki bi lahko postal novi grški finančni minister, je v pogovoru za francosko tiskovno agencijo AFP poudaril, da si Grčija brez odpisa dolgov ne bo nikoli opomogla. Država je namreč zadolžena za skoraj 320 milijard evrov, kar predstavlja 175 odstotkov njene bruto domačega proizvoda (BDP).

Predsednik nemškega Instituta za ekonomske raziskave Marcel

Fratzcher je za Deutsche Welle ocenil, da bo Grčija potrebovala odpis dela dolga, če želi gospodarsko znova zaživeti. Koliko dolga naj bi odpisali, se bodo morali strokovnjaki še dogovoriti. Je pa opozoril, da bo morala Grčija nadaljevati reforme, da bo njeno gospodarstvo okrevalo in začelo rasti, da bodo ljudje imeli delo in dobro zaslužili. Šele takrat bo namreč Grčija izšla iz krize, pravi.

Samaras po drugi strani zagovarja vračilo dolgov. Sicer se zaveda, da je Grke že zdavnaj minilo potrpljenje, saj pasove zategujejo že od začetka leta 2010, in jim obljublja, da jim ne bo treba dodatno zategovati pasu ter da se plače in pokojnine ne bodo več zniževale. Napoveduje tudi, da bodo v Grčiji v prihodnjih letih ustvarili več kot 700.000 novih delovnih mest.

Ob začetku predvolilne kampanje so se pojavila ugibanja, da bo morala Grčija v primeru zmage Sirize izstopiti iz območja evra, za kar se je v medijih uveljavil izraz Grexit. Fratzscher je ocenil, da bi to škodilo vsem v EU, predvsem pa Grčiji, ki bi se brez skupne evropske valute pogreznila v še globljo krizo. Predvolilne ankete sicer kažejo, da bi večina Grkov rada ostala v EU in obdržala evro. To jim obljublja tudi Cipras.

V vsakem primeru pa bodo grške volitve po mnenju analitikov vplivale na druge evropske države, predvsem na Veliko Britanijo, Španijo in Portugalsko, kjer bodo volitve letos. Volivcem po Evropi bodo namreč poslale sporočilo, da lahko zmagojati tudi populistične stranke.

Maja Cerkovnik (STA)